

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1737/2006 НА КОМИСИЯТА

от 7 ноември 2006 година

относно определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 2152/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно мониторинга на горите в Общността и тяхното взаимодействие с околната среда

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2152/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно мониторинга на горите в Общността и тяхното взаимодействие с околната среда¹, и по-специално член 4, параграф 2, член 5, параграф 5, член 6, параграф 4, член 7, параграф 3, член 8, параграф 6, член 9, параграф 6, член 10, параграф 2, член 14, параграф 5 и член 15, параграф 4 от него,

като има предвид, че:

(1) Считано от 1 януари 2003 г., Регламент (ЕО) № 2152/2003 предвижда базата да продължи и допълнително да развие, с интегриран подход, мерките които са се извършвали преди съгласно Регламент (ЕИО) № 3528/86 на Съвета от 17 ноември 1986 г. за защита на горите на Общността срещу атмосферно замърсяване² и Регламент (ЕИО) № 2158/92 на Съвета от 23 юли 1992 г. за защита на горите на Общността срещу пожари³. Регламент (ЕО) № 2152/2003 също предвижда възможности да се обърне внимание на нови въпроси по околната среда, които са важни за Общността в бъдещето.

(2) Понастоящем се прилагат следните регламенти: Регламент (ЕИО) 1696/87 на Комисията от 10 юни 1987 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕИО) № 3528/86 на Съвета за защитата на горите на Общността срещу атмосферно замърсяване⁴, Регламент (ЕО) № 804/94 на Комисията от 11 април 1994 г. относно определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕИО) № 2158/92 на Съвета относно информационните системи за горските пожари⁵, Регламент (ЕО) № 1091/94 на Комисията от 29 април 1994 г. относно определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕИО) № 3528/86 на Съвета за защита на горите в Общността срещу атмосферно замърсяване⁶, Регламент (ЕО) № 1727/1999 на Комисията от 28 юли 1999 г. за установяване на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕИО) № 2158/92 на Съвета относно опазването

¹ ОВ L 324, 11.12.2003 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 788/2004 (ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 17).

² ОВ L 326, 21.11.1986 г., стр. 2. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 804/2002 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 132, 17.5.2002 г., стр. 1).

³ ОВ L 217, 31.7.1992 г., стр. 3. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 805/2002 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 132, 17.5.2002 г., стр. 3).

⁴ ОВ L 161, 22.6.1987 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2278/1999 (ОВ L 279, 29.10.1999 г., стр. 3).

⁵ ОВ L 93, 12.4.1994 г., стр. 11.

⁶ ОВ L 125, 18.5.1994 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2278/1999.

на горите на Общността от пожари⁷, Регламент (ЕО) № 2278/1999 на Комисията от 21 октомври 1999 г. относно определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕИО) № 3528/86 на Съвета за защита на горите на Общността от атмосферно замърсяване⁸. За целите на прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 2152/2003, някои разпоредби на следните прилагащи регламенти следва да продължат да се прилагат, докато други следва да бъдат изменени. В интерес на ефективността, яснотата и рационалността, тези регламенти следва да бъдат заменени с единствен текст, и разпоредбите, които все още са уместни, следва да бъдат обединени в този текст.

(3) Мониторинга на ефектите от замърсяването на въздуха върху горите следва да продължи да се извършва на базата на системна мрежа от точки на наблюдение и на мрежа от места за интензивен и продължителен мониторинг, създадени и прилагани съгласно Регламент (ЕИО) № 3528/86 и Регламенти (ЕИО) № 1696/87 и (ЕО) № 1091/94.

(4) Развитие на нови мониторингови действия следва да бъдат ограничени до действия в пилотна фаза при извършване на проучвания, експерименти и демонстрационни проекти, за да се определят опции за създаването на тези нови дейности по мониторинга.

(5) Подробни правила и насоки за прилагането на член 6, параграф 3 и член 16, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 по отношение на създаването на нови дейности по мониторинг и докладване на резултатите от тези нови дейности не са нужни за периода 2003 - 2006 г., тъй като тези мониторингови дейности не са предвидени да се изпълняват през този период.

(6) Наръчникът за параметри, методите за мониторинг и формата на данни съгласно член 10 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 се основават на разпоредбите за мониторинг, определени в приложенията към Регламенти (ЕИО) № 1696/87, (ЕО) № 804/94 и (ЕО) № 1091/94. В светлината на новия технически напредък, обаче, е необходимо да се преразгледат тези разпоредби. По-специално методологията за проучванията на състоянието на короната за систематична мрежа от точки за наблюдение и мрежата от места за наблюдение за интензивен мониторинг следва да се слоят. Наръчникът следва също да покрива методологии за допълнителните дейности по мониторинг на въпроси като фенология, качество на околния въздух, увреждане на озона и изхвърляне на отпадъци.

(7) Мониторинга на горските пожари следва да продължи да се извършва на базата на Европейската информационна система за горски пожари, (EFFIS). EFFIS е изградена върху достиженията на информационната система на Общността за горски пожари, създадена и прилагана съгласно Регламент (ЕИО) № 2158/92 и Регламент (ЕО) № 804/94 и включва допълнителна информация събрана от Съвместният Изследователски център по Системата за прогнозиране на риска от горски пожар (EFFRFS) и Европейската система за оценка на вредите от горски пожар (EFFDAS).

---

⁷ ОВ L 203, 3.8.1999 г., стр. 41. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2121/2004 (ОВ L 367, 14.12.2004 г., стр. 17).

⁸ ОВ L 279, 29.10.1999 г., стр. 3. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 2121/2004.

(8) Мерки за предотвратяване на горски пожари следва да бъдат установени, като се създадат на базата на достиженията на Регламент (ЕИО) № 2158/92 при условие, че тези мерки не са подкрепени чрез Регламент (ЕО) № 1257/99 на Съвета от 17 май 1999 г. относно подпомагане за развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) и за изменение и отмяна на някои регламенти⁹, и при условие че те не са включени в програмите за развитие на селските райони, изготвени от държавите-членки. Настоящият регламент следва да създаде едни общи основни данни, които да се предоставят от държави-членки по отношение на горски пожари, които се случват на тяхна територия, както и технически спецификации за доставянето на тези данни.

(9) За целите на гарантиране на свързаност с други дейности финансирани от Общността, и, за да се избегнат дублирания и двойно финансиране, предложения за проучвания, експерименти и демонстрационни проекти представени от държавите-членки съгласно членове 5, 6 и 7 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 следва да бъдат оценени от Комисията съгласно специални критерии.

(10) , за да гарантира, че тези проучвания, експерименти и демонстрационни проекти са адаптирани към текущи въпроси и отговарят на действителните нужди в областта на мониторинг на горите, ще бъде необходимо да се създаде класификация на приоритетите за предоставянето на подкрепа от Общността за тези дейности.

(11) Създаването на националните програми и финансовите аспекти, свързани с това следва по-специално да вземат предвид разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности¹⁰ и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности¹¹.

(12) Правила за допустимост следва да бъдат въведени, за да се определи обхвата на разходите, които се считат за допустими за частично финансиране от Общността.

(13) Научна консултативна работна група, която е създадена съгласно член 9, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 следва да консултира Постоянния комитет по горите по технически въпроси от схемата за мониторинг.

(14) Всяка държава-членка следва да назначи компетентен орган на базата на критерии, създадени с основния акт съгласно член 54, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 с цел да осигури съответствие с изискванията на доброто финансово управление и пълно зачитане на принципите на недискриминация и прозрачност. Държавите-членки, които следва да имат законодателната и финансова отговорност за изпълнението на одобрената национална програма, следва да бъдат отговорни за всякакви нередности, небрежности или измама на компетентния орган.

---

⁹ ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1698/2005 (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1).

¹⁰ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

¹¹ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 (ОВ L 227, 19.8.2006 г., стр. 3).

(15) С оглед на техните децентрализирани административно-организационни структури, на Белгия, Германия и Португалия следва да е разрешено да назначат повече от един компетентен орган.

(16) Данни изпратени от държави-членки в рамките на Регламент (ЕО) № 2152/2003 до Комисията, следва да се считат като документи по смисъла на Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията¹².

(17) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по горите, създаден с Решение 89/367/ЕИО на Съвета¹³,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ

Член 1

Настоящият регламент установява подробните правила за прилагането на член 4, член 5, параграфи 1 и 2, член 6, параграфи 1 и 2, член 7, параграфи 1 и 2, член 8, член 9, параграф 3, членове 10 и 14, и член 15, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003.

ГЛАВА II

МОНИТОРИНГ НА ЕФЕКТИТЕ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

РАЗДЕЛ I

МРЕЖА НА ТОЧКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

(Член 4, параграф 1, буква а) и член 10, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 2

Систематичната мрежа на точките за наблюдение и мониторинг

1. Систематичната мрежа на точките за мониторинг, наричана по-долу „точки на ниво I”, съответстваща на мрежа съставена от участъци с размери 16 × 16 km, покриващи цялата територия на всяка държава-членка, наричана по-долу „мрежата”, се използва за извършване на годишни проучвания за условията на дървесната корона.

---

¹² ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

¹³ ОВ L 165, 15.6.1989 г., стр. 14.

Тези проучвания се извършват като се използват методите, определени в глава 2 на приложение I.

2. Наблюденията се извършват на всяка точка на пресичане, която попада върху залесена земя.

3. Държавите-членки могат да използват по-плътни мрежи от точките на ниво I, когато е необходимо за подготовката на техните годишни доклади в съответствие с член 15, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003, и с цел да получат представителни данни на национално или регионално ниво.

Член 3

Исключения относно плътността на мрежата

1. Подпроба от мрежата с размери 32×32 km може да се използва за опис покриващ друга залесена земя.

2. Подпроба от мрежата с размери 32×32 km също може да бъде използвана за описа покриващ обширните хомогенни горски площи, разположени във Финландия на север $65^{\circ} 30'$ географска ширина и в Швеция на север 59° географска ширина.

Член 4

Предаване на данни

1. До 15 декември всяка година, всяка държава-членка изпраща на Комисията данните събрани предходната година за всяка точка ниво I, използвайки методите и формите, посочени в глава 14 на приложение I.

В допълнение към тези данни, държавите-членки представят доклад, съпътстващ данните, който посочва информация за произхода на прилаганите методи за мониторинг. Този доклад се изготвя в съответствие с глава 13 и точка IV.1 от глава 14 на приложение I.

Инструкциите и кодовете, посочени в глава 15 на приложение I се използват за предаването на данни, събрани в съответствие с първата алинея.

2. Данните, свързани с частно притежавана земя е геобоснована с координати за географска ширина и географска дължина, изразени поне в градуси и минути. Всички други данни са геобосновани посредством координати на географска ширина и географска дължина, изразени в градуси и минути, и секунди.

3. Частта от доклада съпровождащ данните, която описва методите за мониторинг, остава валидна докато тези методи се променят.

РАЗДЕЛ 2

МРЕЖА СЪСТАВЕНА ОТ МЕСТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

(Член 4, параграф 1, буква б) и член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2152/2003)

Член 5

Създаване на места за наблюдение, на които се извършва интензивен мониторинг

1. Мрежата от места за постоянно наблюдение, създадена от държавите-членки, наричана по-долу „места на ниво II”, се използва за интензивно и непрекъснато мониторинг на ефектите от замърсяване на въздуха върху горските екосистеми. Броят на места на ниво II, които се избират за тази мрежа, е ограничен до 15 за всяка държава-членка.

Държавите-членки, обаче, могат да изберат по-голям брой МЕСТА на ниво II при условие, че броят не надвишава 20 % от броя на местата на национално ниво I.

2. След като са създадени нови или допълнителни места на ниво II, държавите-членки заедно с първото предаване на данни относно това място, изпращат на Комисията преглед на критериите за подбор и пълен списък на всички МЕСТА, включително основна информация като разположение, което ще рече географска дължина, географска ширина и височина, и видове, както и обща информация за място за всяко място на ниво II, монтиран във стандартизирана форма.

3. Местата на ниво II се подбират като се използват общите методи, определени в глава 1 на приложение I.

Член 6

Мониторинг

Интензивният и непрекъснат мониторинг на горските екосистеми включва следното:

а) постоянният опис на състоянието на короната, химични измерения на листата и промени при нарастване на всеки участък за мониторинг на ниво II в съответствие с глави 2, 3 и 4 на приложение I;

б) измервания за химия на утаяване, метеорология и химия на почвения разтвор, както и оценка на земната растителност, на поне 10 % от местата за наблюдение на ниво II в съответствие с глави 5 - 8 на приложение I;

в) когато е уместно, други дейности за мониторинг, като например оценка на качеството на околния въздух, видимо увреждане на озона, и изхвърляне на отпадъци и фенологично наблюдение в съответствие с глави 9 - 12 на приложение I.

Член 7

Предаване на данни

1. До 15 декември всяка година държавите-членки изпращат до Комисията всички данни измерени през предходната година за всяко място на ниво II, като се използват методите и формите, установени в глава 14 на приложение I.

В допълнение към тези данни, държавите-членки представят доклад съпровождащ данните, който посочва информацията за историята на прилаганите методи за мониторинг. Този доклад се изготвя в съответствие с глава 13 и точка IV.1 от глава 14 на приложение I.

Инструкциите и кодовете, посочени в глава 15 на приложение I, се използват за предаването на данни, събрани в съответствие с първата алинея.

2. Данни, свързани със земята, която е частна собственост, са геобосновани от координати за географска ширина и географска дължина, изразени съответно поне в градуси и минути. Всички други данни са геобосновани посредством координати за географска ширина и географска дължина, изразени съответно в градуси и минути, и секунди.

3. Частта от съпътстващия данните доклад, която описва методите за мониторинг, остава валидна докато методите се променят.

ГЛАВА III

ЕВРОПЕЙСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ГОРСКИ ПОЖАРИ

(Член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 8

Обхваната информация

1. Европейската информационна система за горски пожари (EFFIS) се управлява от Смесения изследователски център на Комисията.

2. Следните данни се записват в EFFIS:

а) общата същинска информация, представена в съответствие с член 9;

б) допълнителна основна информация за зони засегнати от горски пожари на поне 50 хектара, представена в съответствие с член 10;

в) информация, представена от Смесения изследователски център за предсказване на риска в рамките на Европейската система за предсказване на риск от горски пожари (EFFRFS) и за определянето на карта и оценка на щетите, причинени от пожар, който засяга площ от поне 50 хектара в рамките на Европейската система за оценка на щетите от горски пожар (EFFDAS).

Член 9

Обща основна информация

1. До 1 юли всяка година, всяка държава-членка представя на Комисията общата същинска информация за всеки горски пожар, който се е случил в нейната територия през предходната година. Общата същинска информация съдържа най-малко следната информация, представена по такъв начин, че да бъде сравнима на ниво Общността, по отношение на всеки горски пожар:

- а) дата и местно време на първи сигнал за тревога;
- б) дата и местно време на първа намеса;
- в) дата и местно време на угасване;
- г) установяване на огнището на ниво община (общ кодекс);
- д) обща площ, повредена от пожар;
- е) разбивка на повредената от пожар площ в горска и друга залесена земя и не залесени площи;
- ж) предполагаема причина.

2. Техническите спецификации, определени в приложение II, се използват за целите на записване общата основна информация, посочена в параграф 1.

Член 10

Допълнителна информация

За горски пожари, които засягат площи от най-малко 50 хектара, допълнителна информация може да се предоставя годишно от държавите-членки до Комисията в допълнение към общата същинска информация, посочена в член 9.

Тази допълнителна информация, ако е представена, включва нивото на вреда, което ще рече дали е ниско, средно или високо, и местоположението.

ГЛАВА IV

ПРОУЧВАНИЯ, ЕКСПЕРИМЕНТИ И ДЕМОНСТРАЦИОННИ ПРОЕКТИ

(Член 5, параграф 2, член 6, параграф 2 и член 7, параграф 2 на Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 11

Оценка на предложенията за проекти

Предложенията за проучвания, експерименти и демонстрационни проекти и изследване на базата на пилотна фаза, представени от държавите-членки съгласно членове 5, параграф 2, 6, параграф 2 и 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 наричани по-долу „предложения за проект”, се оценяват от Комисията на основата на критерии, установени в приложение III.

Член 12

Решение относно категоризиране за предложения за проект

Комисията установява категоризиране на приоритети за отпускане на помощ от Общността за предложения за проекти.

ГЛАВА V

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ

(Член 14 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 13

Компетентни органи

1. Компетентният орган, които трябва да определят от всяка държава-членка съгласно член 14 от Регламент (ЕО) № 2152/2003, наричани по-долу „компетентни органи”, са пункт за контакт за Комисията.
2. Белгия, Германия и Португалия могат да посочат повече от един компетентен орган.

Член 14

Критерии за избор

1. Компетентните органи са в съответствие с правилата, установени в Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002, както и с разпоредбите определени в настоящия регламент.
2. Компетентните органи отговарят най-малко на следните критерии:
  - а) те са национални органи от общественния сектор или частни по закон лица с мисия в услуга на обществото, ръководени от законите на една от държавите-членки;
  - б) те предлагат адекватни финансови гаранции, издадени от обществен орган, по-специално по отношение на пълно възстановяване на сумите благодарение на Комисията;
  - в) те действат съгласно изискванията за добро финансово управление;
  - г) те гарантират прозрачността на действията, извършвани в съответствие с член 56, параграф 1 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002.

Член 15

Допълнителни условия за частноправни лица

Когато държави-членки съгласно член 14 определят частноправни лица, Комисията основава одобрението си на тези лица на следното доказателство, представено от тези лица:

а) техния технически и професионален капацитет, на базата на документално доказателство за образователни и професионални квалификации на членовете на техния управленски персонал;

б) техния икономически и финансов капацитет, на базата на държавната гаранция, предвидена в съответствие с член 14, параграф 3, буква д) от Регламент (ЕО) № 2152/2003 и подходящи изявления от банките или доказателство за застраховка гаранция от професионален риск, или счетоводни баланси, или извлечения от баланси, обхващащи най-малко последните две години, за които сметките са били закрити, когато публикуването на търговския баланс се изисква съгласно дружественото право на държавата-членка, в която е установено лицето;

в) тяхната компетентност съгласно националното законодателство да изпълняват задачи по прилагане на бюджета, както е заверено от документално доказателство, като например тяхното записване в професионален или търговски регистър, или клетвена декларация или сертификат, членство в специална организация, изрично разрешение или вписване в регистър, за данък добавена стойност (ДДС);

г) че те са в една от ситуациите, изброени в член 93 и член 94 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002;

д) че те са съгласни на одит от Сметната палата.

Член 16

Споразумение

Комисията сключва споразумение с компетентните органи в съответствие с членове 56 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 и членове 35 и 41 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002.

Член 17

Задачи на компетентните органи

Компетентните органи изпълняват следните задачи:

а) те извършват редовни проверки, за да гарантират, че дейностите които се финансират съгласно Регламент (ЕО) № 2152/2003, са били изпълнени правилно;

б) те вземат подходящи мерки, за да предотвратят нередности и измама и ако е необходимо прибягват до води до преследване, за да възстановят изгубените средства, които са погрешно платени или неправилно използвани;

в) те предоставят на Комисията всяка информация, която тя изисква;

г) те са посредника, на когото се плаща финансовата помощ от Общността,

д) те водят сметки и записи на получаването и плащането на тази помощ в подкрепа на националната програма, като включват всички фактури и документи с подобна официална стойност, за да се подкрепят разходите за програмата.

Член 18

Проверки от Комисията

Комисията може да извършва проверки на документи и проверки на място в съществуването, релевантността и правилното функциониране на компетентните органи, в съответствие с правилата за добро финансово управление.

ГЛАВА VI

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И АДАПТАЦИИ

РАЗДЕЛ 1

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ

(Член 7, параграф 2 и член 8, параграф 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 19

Съдържание

1. Националните програми и адаптации на тези програми в съответствие с член 8 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 съдържат информацията и оправдателни документи посочени в приложение IV.

Държавите-членки използват формите, определени в това приложение за представяне, на хартия и електронен формат, на националните програми и свързаните с тях адаптации на Комисията.

2. Всички дейности, предвидени в членове 4 и 5, член 6, параграфи 2 и 3 и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2152/2003, за които е поискана финансова помощ от Общността, се включват в националната програма като отделни заявления.

Член 20

Подпрограми

Националните програми на Белгия, Германия и Португалия могат да се състоят от подпрограми, предвидени от компетентните органи.

РАЗДЕЛ 2

АДАПТАЦИЯ

(Член 8, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 21

Адаптация

1. Адаптации на националните програми се отнасят само до проучвания, експерименти, демонстрационни проекти, както и фази за тест на мониторинга в съответствие с членове 5, параграф 2, 6, параграф 2 и 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2152/2003.

2. Заявления за адаптацията на националната програма се представят на Комисията, като се използват формите посочени в приложение IV.

3. Заявления за адаптацията на националните програми за 2005-2006 г. се представят на Комисията не по-късно от 31 октомври 2005 г., за да бъдат взети предвид за следващата година.

ГЛАВА VII

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ

РАЗДЕЛ I

РАЗХОДИ

Член 22

Определение за допустими разходи

Допустими разходи са разходи, които пряко и изцяло отдадени на националната програма, одобрена от Комисията.

Държавите-членки могат да прилагат по-стриктни национални правила за определяне на допустими разходи.

Член 23

Оправдаване на разходите

Разходите се оправдават чрез подходящи оригинални документи, като например фактури, или документи с подобна доказателствена стойност.

Оригиналните документи не се прилагат към заявлението на разходите. Компетентният орган, обаче, ако се изисква, представя на Комисията всички подробности, включително фактури, от които той може да се нуждае, за да удостовери изчисляването на разходите.

Член 2

4

Разходи, считани за допустими

1., за да се считат за допустими, разходите трябва да са били предвидени в одобрената национална програма, и да са пряко свързани с, и необходими за изпълнението на тази програма.

2. Разходите трябва да бъдат разумни и да са в съответствие с принципите на доброто финансово управление, и със специална стойност за пари и ефективност на разходите.

3. Тези разходи трябва да са били действително направени по време на периода на допустимост, определен в решението на Комисията за одобряване на националната програма. Един разход се счита за направен по време на периода на допустимост, когато:

а) законовото задължение за плащане на разхода е било договорено след започването на периода на допустимост и преди края на този период;

б) изпълнението на дейността, с която е свързан разхода, трябва да е започнало след започването на периода на допустимост и трябва да е завършено преди края на този период.

4. Разходите трябва да са били напълно платени преди предаването на окончателната документация заедно с окончателното заявяване на разходи и приходи.

Член 25

Разходи за персонал

Разходите за персонал могат да се считат като допустими преки разходи по отношение на действителното време, отдадено на националната програма. Те се изчисляват на базата на реалната брутна заплата или надници плюс задължителни социални вземания, но с изключение на други разходи.

Работното време на всеки работник или служител, включително национални държавни служители и служещи в правителствена агенция, работещи в рамките на националната програма, се регистрират като използват картон за отбелязване на изработените часове или доклади от системата за отчитане на времето, създадени и удостоверени от компетентния орган и неговите евентуални партньори.

Член 26

Пътни разходи

Пътните разходи могат да се считат за допустими ако те са пряко и изцяло отдадени на националната програма. Пътните разходи се таксуват в съответствие с вътрешните правила на компетентния орган.

Член 27

Режийни разходи

1. Режимни разходи, които са предназначени да покрият общите непреки разходи, необходими за наемане, управление, настаняване и подпомагане пряко или косвено на персонала, изпълняващ дейността по националната програма, или които са свързани с инфраструктурата на място и оборудване, са допустими при условие, че тези разходи са действителни, оправдани и не включват разходи, определени за друго перо от бюджета.

2. Режимни разходи са избираеми максимум до 7 % от общия размер на допустими преки разходи.

3. Режимни разходи се вписват към националната програма в съответствие с оторизираната политика на компетентния орган за отчетност на разходите.

Член 28

Основни разходи

Когато разходите включват обезценяване на основни инвестиции с живот повече от една година и цена повече от 500 EUR, тези разходи за обезценяване се считат за избираеми при условие, че те са свързани изключително с националната програма и периодът на избираемост на засегнатата фаза на програмата при условие, че: За инвестиции в изграждане и инфраструктура тези разходи са обезценени повече от 10 години, използвайки метода на правата линия, и за друго оборудване, включително информационно оборудване 5 години по метода на пряката линия.

Член 29

Разходи за закупуването на оборудване втора ръка

Разходите за закупуване на оборудване втора ръка са избираеми при следните три условия:

а) продавачът на оборудването представя декларация, която заявява неговия произход, и потвърждава, че по никаква точка по време на предишните седем години е било закупено с помощта на национални или безвъзмездни средства на Общността;

б) цената на оборудването не надвишава пазарната стойност и е по-ниска от цената на подобно ново оборудване;

и

в) оборудването има технически характеристики, необходими за работата и отговаря на приложимите норми и стандарти.

Член 30

Поддоговаряне

Разходи свързани с поддоговаряне с посредници или консултанти, се основават на действителни разходи и се подкрепят от подходящите фактури и други доказателствени

документи. По изключение, когато цената е определена като процент от общите разходи на дейностите, този разход може да се счита за избираем само ако компетентният орган може да я оправдае чрез отнасяне към реалната стойност на дейността или предоставените услуги.

Член 3

1

Данък добавена стойност

Данък добавена стойност (ДДС) се счита за избираем когато компетентният орган не е състояние да възстанови ДДС, платено по националната програма.

Компетентният орган представя декларация от съответните национални органи, че ДДС не може да бъде възстановен за активите и услугите, изискани за мерките извършени съгласно националните програми.

Член 32

Недопустими разходи

1. Следните не се считат за допустими:

- а) всеки разход направен за дейности, които се ползват от помощ по други финансови инструменти на Общността;
- б) загуби при обменен курс;
- в) ненужни или разточителни разноски;
- г) разноски по дистрибуция и търгуване, и рекламни разходи за представяне на продукти или търговски дейности;
- д) разпоредби за възможни бъдещи загуби или пасиви;
- е) лихва от длъжник и лихва от взет на заем капитал;
- ж) лоши дългове.

Някои от разходите, посочени в буква г) могат, въпреки това, да се считат за допустими както е договорено с Комисията.

2. Недопустимите разходи, посочени в параграф 1 не се отчитат от Комисията за изчисляването на общата стойност на програмата.

Член 33

Обменен курс

1. Конверсията между еврото и националната валута се извършва като се използва курса на еврото за деня, публикуван в серии С на *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Курсът който се използва за конверсията между еврото и националните валути, е обменният курс, публикуван през последния работен ден на месеца, предхождащ този през който националната програма, или що се отнася до плащания, финансовия доклад и искането за плащане е подписана и представена на Комисията.

РАЗДЕЛ 2

ПЛАЩАНЕ

(Член 8, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 34

Решение за финансова помощ

Комисията решава относно финансовите помощи към допустимите за финансиране разходи от националните програми на две фази, едно решение за всяка година от програмния период, наричано по-долу „решението на Комисията”. Адресат на решението на Комисията е държавата-членка.

Член 35

Предварително финансиране

Компетентните органи могат да поискат предварително финансиране 50 % от годишната помощ на Общността за националната програма, както е посочено в националната програма не по-скоро от три месеца след датата на обявяване на решението на Комисията. Предварителното финансиране е обект на сключване на споразумение съгласно член 16.

Член 36

Официални отчети

1. Компетентните органи представят на Комисията официални отчети на плащанията, направени по националната програма, като използват моделите, посочени в приложение V. Тези отчети са придружени от заявление за напредъка на дейностите, предприети съгласно националната програма. Отчетите се представят не по-късно от 15 месеца след датата на нотификация на решението на Комисията и покриват разходи направени през предходната година.

2. Допустими разходи, които са в съответствие с разпоредбите на раздел 1 на настоящата глава и е определен в годишния отчет, се компенсират от Комисията срещу предварителното финансиране на държавите-членки съгласно националните програми.

Когато отчетите надвишават тези свързани с предварителното финансиране, Комисията извършва временно плащане.

При никакви обстоятелства тези временни плащания не могат да надвишават 30 % от годишната помощ на Общността за националната програма.

Член 37

Техническо и финансово изпълнение

1. Всяка от двете фази, както е посочено в член 34 трябва да е достигнала пълно техническо и финансово изпълнение в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 2152/2003 и на настоящия регламент не по-късно от две години след датата на обявяването на решението на Комисията.

Компетентните органи правят искането за плащане на баланса на допустимите за финансиране разходи не по-късно от 27 месеца след датата на нотифициране на решението на Комисията.

2. Балансът за всяка фаза се плаща след като Комисията е получила искане за окончателно плащане за всяка фаза и е проверила финансовия отчет, който придружава това искане за плащане.

Член 38

Съгласуване на исканията за плащане

В съответствие с тяхното национално законодателство, държавите-членки гарантират, че исканията на компетентните органи за плащания са съгласувани и съответстват на решението на Комисията.

Член 39

Заявления за предварително финансиране и плащания

Компетентните органи представят заявления до Комисията за предварително финансиране и за плащания, като използват моделите, посочени в приложения VI, VII, и VIII.

РАЗДЕЛ 3

НЕРЕДНОСТИ

(Член 14, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 40

Нередности

1. Всички суми изгубени чрез нередности или небрежност се възстановяват от държавата-членка и се връщат на Общността.

2. Когато Комисията, в рамките на пет години след последното плащане на баланса на последната година от националната програма, забележи някаква нередност в дейност, финансирана от Общността където засегнатата сума не е била върната на Общността съгласно параграф 1, тя информира държавата-членка за това и ѝ предоставя възможност за коментар.

3. Ако анализ на ситуацията и коментари от засегнатата държава-членка имат за резултат потвърждаване на нередността от Комисията, държавата-членка връща засегнатите суми.

РАЗДЕЛ 4

ПРОВЕРКИ, ОДИТИ И ТЕХНИЧЕСКИ ПОСЕЩЕНИЯ

(Член 14, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 41

Финансов одит на Комисията

1. Комисията, или представител упълномощен от нея, може да одитира компетентните органи, изпълнителите или подизпълнителите, отговорни за подробното изпълнение на мерките, извършвани съгласно националната програма по всяко време по време на договора и до пет години след последните плащания на участието на Общността към националната програма.

2. Комисията или упълномощен представител имат достъп до документацията, която се изисква за установяване на допустимостта на разходите за участници по националната програма, като например фактури и извлечения от ролка на плащания.

3. Одита се извършва на основата на поверителност. Комисията предприема необходими стъпки, за да осигури, че нейните упълномощени представители поверително обработват данните, до които имат достъп или които са им били предоставени.

Комисията може да провери употребата, извършена от компетентните органи, изпълнителите или подизпълнителите, отговорни за подробното прилагане на мерките, извършвани съгласно националната програма за финансовия принос на Общността.

4. Доклад за резултатите от одита, които се отнасят до компетентните органи и други страни отговорни за изпълнението на мерките от националната програма, се изпращат до заинтересованите компетентни органи, изпълнителите и подизпълнителите. Те могат да съобщят техните наблюдения на Комисията в рамките на един месец от получаването му. Комисията може да реши да не вземе предвид наблюденията, предадени след този срок.

5. На базата на заключенията от одита, Комисията взема всички необходими мерки които тя счита за необходими, включително издаването на заповед за възстановяване по отношение на целите плащания или част от плащанията, направени от нея.

Член 42

Проверки и технически посещения

Компетентните органи разрешават на персонала на Комисията лицата, оторизация от Комисията, достъп до местата или помещенията където се изпълняват мерките съгласно национална програма и достъп до всички документи, свързани с техническото и финансово управление на дейността. Достъп от лица, оторизирани от Комисията, може да бъде предмет на разпоредби за поверителност, които са съгласувани между Комисията и компетентния орган.

По време на програмния период могат да бъдат започнати проверки и ще се извършват на основата на поверителност.

Компетентните органи и страните, отговорни за прилагането на мерките, извършвани съгласно националната програма, предоставят подходяща помощ на Комисията или оторизирани от нея лица.

Член 43

Оценки

(Член 8, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

1. Държавите-членки извършват оценка *ex-ante*, средносрочен преглед и окончателна оценка *ex-post* на националните програми в съответствие с приложение IX.
2. *Ex-ante* оценка включва подробно потвърждение на уместността, приложимостта и устойчивостта на дейностите, определени в националната програма, както и преглеждане на резултатите които се очакват. Резултатите от оценка *ex-ante* се предават на Комисията заедно с националните програми.
3. Средносрочният преглед и окончателната *ex-post* оценка включват оценяване на статута на изпълнение, ефективността и ефикасността на дейностите по мониторинг, извършвани в рамките на Регламент (ЕО) № 2152/2003. Резултатите от средносрочния преглед се предават на Комисията преди 1 юли 2006 г., а резултатите от оценката *ex-post* се предават на Комисията преди 1 юли 2007 г.

ГЛАВА VIII

НАУЧНА КОНСУЛТАТИВНА ГРУПА

(Член 9, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 44

Задачи

1. Научната консултативна група, която трябва да бъде създадена съгласно член 9, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2152/2003 консултира Постоянния комитет по горите по следните теми:

- а) необходимостта от извършване на специфични проучвания или анализи;
- б) необходимостта да се създадат *ad hoc* работни групи за специфични теми;
- в) подобряването на организацията и структурата на схемата за мониторинг;
- г) интерфейс наука-политика;

2. Научната консултативна група дава своето становище за:

- а) предложение за проучвания,
- б) резултати получени от проучванията, като съответност и качество на данните, и по-общо, от докладите представящи резултатите от схемата за мониторинг,
- в) проекти на наръчници.

3. Мандата на Научната консултативна група е ограничен до периода на изпълнение на схемата, определена в член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003.

ГЛАВА IX

ДОСТЪП ДО ДАННИ

(Член 15, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Член 45

Достъп до данни

Доколкото е необходимо за реализирането на техните действия на базата на член 9, параграф 5 и член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2152/2003, достъп до данните по членове 4, параграф 1 и 5, параграф 1 от този регламент, се дава на Европейската агенция по околна среда и Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите, работещи съгласно Икономическата Комисия за Европа към обединените нации (ICP Forests).

ГЛАВА X

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 46

Отмяна

Регламент (ЕИО) № 1696/87 и Регламенти (ЕО) № 804/94, (ЕО) № 1091/94, (ЕО) № 1727/1999 и (ЕО) № 2278/1999 се отменят.

Член 47

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 7 ноември 2006 година.

За Комисията:
Stavros DIMAS
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Наръчник за параметрите, методи за мониторинг и формат на данни за хармонизирания мониторинг на ефектите от замърсяване на въздуха върху горите

Структура на наръчника

Настоящият наръчник се състои от следните 15 глави:

Глава 1	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗБОР НА МЕСТА НА НИВО II
Глава 2	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ПРОУЧВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ДЪРВЕЩНАТА КОРОНА ОТ МЕСТА НА НИВО I И НИВО II
Глава 3	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ХИМИЯ НА ЛИСТНАТА МАСА ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 4	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНИЯ НА ПРОМЕНЕТЕ НА НАРАСТВАНЕ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 5	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНИЯ НА УТАЯВАНИЯТА ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 6	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНИЯ НА МЕТЕОРОЛОГИЯ НА МЕСТА ОТ НИВО II
Глава 7	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ПОЧВЕНИЯ РАЗТВОР ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 8	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ЗЕМНАТА РАСТИТЕЛНОСТ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 9	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗХВЪРЛЯНЕТО НА ОТПАДЪЦИ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 10	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОКОЛНИЯ ВЪЗДУХ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 11	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ВИДИМО УВРЕЖДАНЕ НА ОЗОНА ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 12	ОБЩИ МЕТОДИ ЗА НАБЛЮДЕНИЯ НА ФЕНОЛОГИЯ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II
Глава 13	ДЕТАЙЛИ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИСТОРИЯТА НА ПРИЛАГАНИТЕ МЕТОДИ ЗА МОНИТОРИНГ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЦЕНКАТА/ТЪЛКУВАНЕТО ПОЛУЧЕНИ НА НАЦИОНАЛНО НИВО
Глава 14	ОБЩИ ИСТРУКЦИИ ЗА ДОКЛАДВАНЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ФОРМАТИТЕ НА ДАННИ
Глава 15	СПИСЪК НА КОДОВЕТЕ И ОБЯСНИТЕЛНИ ПОЗИЦИИ, ЗА ДАННИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО I И НИВО II

Специфичните разпоредби, установени във всяка глава са основани на технически препоръки от експертните групи на Икономическата комисия на Обединените нации за Международната кооперативна програма на Европа за оценка и мониторинг на ефектите от замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests). Направено е разграничение между задължителни и избираеми дейности за мониторинг (параметри, методи, т.н.).

Глави 1 - 8 и 14 - 15 изградени върху технически описания, направени в приложенията към Регламент (ЕО) № 1091/94 на Комисията и в допълнение към поднаръчните относно изхвърлянето на отпадъци, качество на околния въздух, видимо увреждане на озона и фенологични оценки, които не са били покрити от упоменатия по-горе регламент.

Глава 2 предвижда техническите детайли относно мониторинга на състоянието на короната върху точки на ниво I, както и на МЕСТА на ниво II като това е единственото проучване което се извършва редовно и на двете мрежи. Отделно от това, само двете глави за предоставяне на данни и формати на данните (глави 14 и 15) обхващат и ниво I и ниво II.

ГЛАВА 1

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗБОР НА МЕСТА НА НИВО II

I. Избор на места на ниво II

Избирането на места за мониторинг е под отговорността на държавите-членки, въпреки че се прилагат следните критерии за селектирането:

- минималния размер на участък е 0,25 хектара, измерени върху хоризонтална повърхнина,
- , за да се минимизират ефектите от дейностите на заобикалящите области, участъкът се обгражда с буферна зона. Реалната широчина на тази зона зависи от типа и възрастта на гората. Ако площта на мястото и неговите околности е еднообразна по отношение на височина и възрастова структура, широчината на буферната зона може да бъде ограничена до 5 или 10 m. Ако горската площ, в която е разположено мястото, се състои от смесени стандарти, различни видове или възрастова структура, буферната зона се разширява до пет пъти от потенциалната максимална височина на дърветата в мястото,
- местата са лесно достъпни по всяко време и не следва да съществуват никакви ограничения по отношение на достъпа и вземането на проби,
- няма различия в управлението на мястото, неговата буферна зона и обкръжаващата гора,
- смущение породено от мониторинга е сведено до минимум,
- пряко замърсяване от известни местни източници се избягва
- местата са разположени достатъчно далеч от края на гората, до пет пъти от потенциалната максимална височина на дърветата в мястото.

II. Инсталиране и документация на местата

Всяко инсталирано място се описва подробно. Общите данни относно нови или допълнителни места се определят и докладват на Комисията в рамките на редовно предоставяне на данни. Подробното описание на мястото включва: точното положение на мястото (позициониране на центъра и ъглите на мястото), скица показваща постоянното маркиране на ъглите на мястото и/или границите, броя на дърветата в мястото и всякакви други съответни постоянно установими елементи в или наблизо до мястото (напр. Достъп до шосе, реки, ровове, големи дървета). Разположението на

изпробвачи и места за вземане на проби (напр. уреди за извършване на проби за утаяване или ями в почвата) се позиционират (GPS или дистанция и посока от центъра на мястото) и също записани върху тази карта.

III. Определение за подмясто

По принцип всички дървета в общия участък трябва се включват в пробата за оценяванията на дървото (напр. опис на короната, оценка на увеличаване). В случай, че участъкът има много дървета (напр. плътни основи/стендове), подмясто може да бъде определен да се използва тези проучвания. Големината на под-мястото при инсталирането на мястото следва да бъде достатъчно голяма, за да даде надеждни оценки за тези проучвания за минимум 20 години, за предпочитане по време на живота на стендовете. Следва да има минимум най-малко 20 дървета в подмястото в този период.

IV. Обща информация за всяко място

Следната обща информация за всяко постоянно наблюдавано място за интензивното и непрекъснат мониторинг се събира по време на монтирането на нов участък и първите проучвания:

Инсталиране	Първи проучвания
- описателен код	Страна Номер на наблюдаваното място Реална географска ширина и географска дължина
- Данни за мястото	Височина Ориентировка Обща големина на мястото Брой дървета в мястото Подмясто (ако има такова) Наличност на вода до главните видове Тип хумус Единица почва (оценка)
- данни за стенда	Средна възраст на преобладаващ етаж Основни видове дървета Добив (оценка)
- Други наблюдения	История на мястото Други станции за мониторинг, разположени наблизо

Когато са поставени допълнителни места с цел да се изпълни националната програма за интензивен мониторинг, държавите-членки изпращат до Европейската Комисия за всяко инсталирано място информацията, събрана по време на инсталирането като се използва файла с данни и доклади (до края на същата година, в която се е извършило инсталирането).

Всички промени през годините относно установяването на мониторинг и друга важна информация (например горски операции, бури и инциденти с вредители) се представят ежегодно.

V. Смяна на унищожени места и допълнителни места

Унищожени и допълнителни места следва да бъдат селектирани между съществуващите места на ниво I и следвайки критериите за селектиране, посочени в настоящата глава. Повторно инсталираните или допълнителни места получават нов номер. Държавите-членки представят на Комисията, заедно със следващото редовно представяне на данни, информация за причината за замяна на мястото или нуждата за допълнителни места, резултатите от последните направени наблюдения/измервания и критериите прилагани за избирането на нови МЕСТА.

VI. Предаване на данни

Държавите-членки изпращат информацията, посочена в настоящата глава до Комисията за всяко място на ниво II, като използват форматите, установени с форми 1 и 2, посочени в 14.

ГЛАВА 2

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ПРОУЧВАНЕТО НА СЪСТОЯНИЕТО НА ДЪРВЕСНАТА КОРОНА ОТ МЕСТА НА НИВО I И НИВО II

I. Общи забележки

Проучването на състоянието на короната съгласно член 2 и член 6, буква а) е задължително и се извършва върху всички места на ниво I и ниво II и се повтаря ежегодно. Следните разпоредби са основани на технически препоръки на експертна група по състояние на короната на *UNECE* на Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Избор на дървета мостри

II.1. Избор на дървета мостри върху точки на ниво I

На всяка пробна точка, дърветата мостри се избират съгласно строго определена, обективна и безпристрастна статистическа процедура (напр. четири точков кръстосан клъстер, ориентиран по основните посоки на компас с ъглови точки на 25 m разстояние от мрежата на точката, като се използва процес на изпробване на шест дървета върху всяко подмясто или дървета мостри, избрани като се следва спирала от центъра на мястото). При по-млади плътни стендове, където отделните корони са недостъпни, избирането на дървета мостри следва да бъде основано на определен геометричен процес. Този процес се повтаря докато са установени достатъчен брой дървета с корони, които могат да се оценят. Следните критерии за избиране се вземат предвид:

- държавите-членки могат да решат броя на дърветата, които да се оценяват във всяка точка; въпреки това, пробата не съдържа по-малко от 20 дървета или повече от 30 и броят остава постоянен,
- всички видове дървета се включват в оценката. Дърветата мостри следва да имат минимална височина 60 cm. Само доминиращи и кодоминиращи дървета

съответстващи на трите категории по Kraft 1, 2, и 3 съответно, квалифицирани като дървета мостри за целите на оценката на състоянието на короната. Дървета от тези социални класи със счупени върхове не могат да бъдат определени като дървета мостри, - дървета преместени като част от управленски операции, паднали дървета (например съборени от вятъра или счупени) и мъртви дървета трябва да бъдат заменени с нови дървета мостри, избрани съгласно безпристрастна процедура. Едно дърво е определено като мъртво ако всички проводящи тъкани в стъблото са загинали. Мъртво дърво трябва да бъде записано но само веднъж. Ясно очертаване на стендове загатва, че пробната точка спира да съществува докато е създаден нов стенд, - центъра на единицата, от която се взема проба, трябва да бъде маркирана за преоценка на следващи описи. Дърветата мостри следва да бъдат разграничени за оценката през следващата година, ако е възможно без постоянен знак.

II.2. Селектиране на дървета мостри върху места на ниво II

Всички преобладаващи, доминиращи и кодоминиращи дървета съответстващи на класовете дървета Kraft 1, 2, и 3 съответно, в общото място трябва да бъдат наблюдавани. В случай, че мястото има много дървета (например гъсти стендове), броят на дърветата мостри за оценка на короната може да бъде намален чрез използване на подмясто. В случай на подмясто всички преобладаващи, доминиращи и кодоминиращи дървета съответстващи на класовете дървета по Kraft съответно 1, 2, и 3, в по-сектора се наблюдават. В някои случаи може да се разреши да се използва различна, но обективна и безпристрастна система, за да се намали или да се избере броя на дърветата, които ще се изпробват. Същите методи се прилагат всяка година и минимум 20 дървета се оценяват при всяко проучване.

III. Дата на оценката

Описът се предприема между края на образуването на нови иглички и листа и преди есенното обезцветяване на листата.

IV. Обща информация за произход

Следните параметри за мястото и дървото трябва да бъдат оценени на точки върху ниво I:

- за всяко място:
- описателен код,
- страна,
- деня на наблюдението,
- номер на наблюдаваната точка,
- реални координати за географска ширина и географска дължина,
- наличност на вода за основните видове,
- тип хумус,
- височина,
- ориентираност,
- данни за стенда,
- средна възраст на доминиращия етаж,
- данни за почвата,
- единица почва,

- допълнителна информация за мястото, специфична за текущата година (операции, мероприятия),
- за всяко дърво в мястото:
- номер на мястото,
- данни за дървото мостра:
- номер на дървото,
- видове дървета,
- обезлистване,
- обезцветяване,
- вреда поради ясно установими причини (насекомо, плесен, абиотични агенти...),
- идентифициране на типа вреда,
- наблюдения върху дървото в мястото.

Следната информация за мястото и дървото трябва да бъде събрана върху местата на ниво II:

- страна,
- номер на мястото,
- дата на оценка
- брой дървета
- видове дървета
- ориентираност,
- информация за отстранявания и смъртност,
- експозиция,
- социален клас,
- засенчване на короната,
- видимост.

V. Оценка на дърветата мостри

V.1. Зрителна оценка на обезлистване

Обезлистването се изчислява годишно в 5 % стъпки във връзка с дърво с пълна листна корона при местно условие. Класифицирането на дърветата в степени на обезлистване се извършва по време на наблюдението и се регистрира в 5 % стъпки.

Дърво с обезлистване между 95 % и 100 %, което все още е живо се отбелязва като 99. Резултат 100 е запазен за мъртви дървета.

Категория	Степен на обезлистване	Процент загуба на иглички/листо
0	необезлиствени	0 – 10
1	слабо обезлиствени	11 – 25
2	умерено обезлиствени	26 – 60
3	силно обезлиствени	61 – 99
4	мъртви	100

V.2. Зрителна оценка на обезцветяване

Класификацията на дървета в степени на обезцветяване се извършва.

Степените на обезцветяване се определят както следва:

Категория	Обезцветяване	Показателен процент обезцветени иглички/листа
0	Никакво или незначително	0 – 10
1	слабо	11 – 25
2	умерено	26 – 60
3	силно	> 60

Ако, в допълнение, категориите обезлистване и обезцветяване се комбинират, се използват следните категории на комбинирана вреда:

Категория обезлистване	Категория обезцветяване		
	1	2	3
	Произтичаща категория вреда		
0	0	I	II
1	I	II	II
2	II	III	III
3	III	III	III
4	IV	IV	IV

0 = не увредени, I = слабо увредени, II = средно увредени, III = силно увредени, IV = мъртви

VI. Оценка на причините за вреда

VI.1. Изборът на дървета мостри

Оценката на причините за вреда е избираема с цел да се допълни годишното проучване на състоянието на короната.

VI.2. Честота и измерване на времето

Ниво I + Ниво II: оценка на причините за вреда се извършва по време на оценка на нормалното състояние на короната през лятото.

В места на ниво II, където цялата програма е изпълнена, така наречените „ключови места”, допълнително посещение за оценка на вредите се прави ако съществена вреда се наблюдава извън периода за оценка състоянието на короната. Наблюденията на състава, отговорен за изпробването на утаяване или фенологични наблюдения могат да действат като ранна предупредителна система. Това допълнително посещение се извършва по времето, когато се предполага че основната причина за вреда е в своя максимум (напр. пролет за дефолиатори).

VI.3. Параметри, които се оценяват

Следната таблица посочва преглед НА ПАРАМЕТРИТЕ в точки на ниво I/МЕСТА на ниво II.

Описание на симптома	
	Спецификация на засегнатата част
	Симптом
	Спецификация на симптома
	Положение в короната
1.1. Причина	
1.2. Степен	

VII. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форми 3-8 посочени в глава 14 за предаване до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 3

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ХИМИЯТА НА ЛИСТНАТА МАСА ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Описа на листната химия в съответствие с член 6, буква а) се извършва върху всички места на ниво II и се повтаря върху всяко отделно място в интервал от две година. Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по Химия на листната маса UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Методология за опис

II.1. Дата на пробата

Широколистни видове и лиственица: вземането на проба се извършва, когато новите листа са напълно развити, и преди самото начало на есенното жълтеене и стареене.

Вечнозелени видове: изпробването се извършва по време на период на латентност. От държавите-членки се изисква да определят за всеки регион, и във всеки регион за равнини и планини, най-удобния период за изпробването и анализ на различните видове, и да се придържат към този период.

Описа на листната маса се извършва за широколистни/листопадни видове и лиственица през лятото на 2005 г., а за вечнозелените видове зимата на 2005/2006 г. Описа се повтаря върху всяко отделно място в двугодишен интервал.

II.2. Избиране на дървета

Всяка втора година, най-малко от пет дървета от всеки основен вид който съществува в мястото, се вземат проби.

Броят на дърветата, необходим за тестването се избира по такъв начин, че:

- дърветата са различни от тези, използвани за оценка на короната, за да се избегне последователни изпробвания да предизвикат загуба на листа,
- в случай че оценка на жизнеността е ограничена до дърветата в подмястото, дърветата за вземането на проби за листа се селектират от останалата част от целия участък. Ако е използван под участък дърветата за изпробване се селектират от дърветата в буферната зона. В този случай дърветата селектирани за изпробване в буферната зона получават специален номер,
- дърветата принадлежащи към категориите редоминантни и доминантни (гора със затворен свод) или към дърветата със средна височина $\pm 20\%$ (гора с отворен свод),
- дърветата в близост до местоположенията, от където са взети проби от почва за анализ; следва обаче да се обърне внимание, че основните корени на дърветата мостри не са били повредени от изпробването на почвата,
- дърветата са представител на средното ниво на обезлистване на участък ($\pm 5\%$ от средната загуба на листа),
- дърветата са представител на санитарния статус на мястото.

От същите дървета мостри се изпробват през годините; дърветата се номерират., за да се избегне вреда по дърветата мостри, е позволено да се редува между две групи по пет дървета, когато е необходимо. Всяка група отговаря на горепосочените условия.

Само дървета от основните видове се изпробват (виж приложение I, глава 15, точка 16). Дървета, които са използвани за пробване на листна маса се оценяват при състояние на короната, като се използват съществуващите или специално определени номера.

II.3. Обща информация

Следната информация се събира:

- номер на място,
- дата на вземане на проба и анализ;
- вид на дървото.

II.4. Селектиране и количество на листа и иглички

Дърветата в мястото не се повалят, което може да повлияе на метода на изпробване на листа или иглички. Важно е листата и игличките които се изпробват да са се развили при пълна светлина.

Листата или игличките, от които ще се вземат проби се вземат от по-горната трета на короната, но не от най-долните/първите листенца при иглолистните растения;

За широколистни видове, вземането на проби се извършва върху листа или иглички от текущата година.

За вечнозелени видове, вземането на проби се извършва от иглички или листа и от текущата година и от втората година (текуща + 1).

За всички видове е необходимо да се обърща внимание, че листата или игличките от които се вземат проби, са зрели особено за видовете, които имат няколко разцвета на година (например *Pinus Halepensis*, *Pseudotsuga menziesii*, *Eucalyptus sp.*, *Quercus sp.*) За *Larix sp.* и *Cedrus sp.* проби се вземат от къси клонки от предишната година.

Като цяло, вземането на проби се извършва по такъв начин, че всички ориентации са представени в набор от дървета мостри. Ако е необходимо, е позволено да се изпробват различни ориентации на всяко дърво от набора за изпробване. В специални местоположения с явно влияние на една ориентация (напр. стръмни наклони или силно доминиращ вятър) само една ориентация се изпробва, която винаги трябва да бъде същата. В тези случаи, е необходимо да се документира ориентацията.

За анализа на основните елементи и Fe, Mn, Zn, Cu, препоръчаното количество е 30 грама свежи игли или листа за всяка изпробвана възрастова категория.

Всяка страна може да реши да изпробва по-голямо количество листен материал, съгласно нуждата на нейните собствени аналитични методи, или с цел да запази пробите за бъдещето.

II.5. Средства за вземане на проби

Тъй като дърветата не могат да бъдат повалени, всеки удобен начин за вземане на проби, вземайки предвид вида и големината на стендовете, е приемлив, при условие че той не води до замърсяване на пробата, до тежка вреда на дървото, или до рискове за екипа който взема пробите.

II.6. Предварителна обработка преди изпращане на пробите до лабораториите за анализ

Поне от пет дървета от всеки основен вид който е наличен на мястото, се вземат проби; петте проби се запазват отделно в торбички; за анализ се прави съставна проба чрез смесване на равни количества от всяка от петте проби (в случай че петте дървета са анализирани отделно, средната стойност се изчислява за всеки елемент).

Голямо внимание се обръща на ясно маркиране на всяка проба (гора, брой местата, възраст на иглите т.н.) преди да е изпратена до лабораторията за анализ. Тези означения се дават извън торбичката (директно върху торбичката чрез незаличимо мастило, или чрез притискане на етикет върху торбичката).

II.7. Обработка преди анализ

Определянето на количеството от 100 листа или 1 000 иглички, както и купчината вейки, се използва за интензивния и непрекъснат надзор на местата с постоянно наблюдение и вейки от текущата година.

Не е нужно да се режат дръжки на листа, но в случай на комбинирани листа може да е препоръчително да се отделят малките листа от оста ако това не е направено в гората., за да се избегне замърсяване, не се използват гумени ръкавици с талк.

Не е нужно системно да се измиват пробите, но може да е препоръчително в региони с високо ниво на замърсяване на въздуха или близо до морето. Пробите се измиват с вода без никакви добавки.

Сушене в пещ се извършва при не повече от 80 °С за най-малко 24 часа. Игличките се отстраняват от клоните със същите предпазни мерки както и за отделянето на малките листа от тяхната ос.

II.8. Химически анализ

Само общата концентрация на елемента се определя.

Всяка страна може да използва своите национални методи. Но е необходимо да се удостоверят общите концентрации на елемента, получени с национални методи с тези сертифицирани на референтни стандартни проби. Описа на листна маса ще разграничи между задължителни и избираеми параметри (виж списъка по-долу).

Задължителни параметри	Избираеми параметри
Азот (N)	Цинк (Zn)
Сяра (S)	Манган (Mn)
Фосфор (P)	Желязо (Fe)
Калций (Ca)	Мед (Cu)
Магнезий (Mg)	Олово (Pb)
Калий (K)	Бор (B)

III. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 9, 10 и 11, определени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 4

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНИЯ НА ПРОМЕНИТЕ НА НАРАСТВАНЕ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Измерванията на промените на нарастване в съответствие с член 6, буква а) се извършват върху всички места в периода на латентност. Позоваването за първия опис съгласно Регламент (ЕО) 2152/2003 е периода на латентност на зимата на 2004/2005 г. и се повтаря на интервал от пет години.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по растеж на горите на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

Измерването на растежа се разделя на две части:

- периодични измервания НА ПАРАМЕТРИТЕ на дървото (задължително за всички пет години),
- анализ на кръга на дървото посредством резултати от сърцевината и дискове на стъблото (избирателно).

Методологиите описани тук са неподходящи за храсти и подобни растителни типове.

Държавите-членки са свободни да извършват, в допълнение към периодичните измервания НА ПАРАМЕТРИТЕ на дърветата, постоянни непрекъснати измервания на обиколката на обръча.

II. Методология на описи

II.1. Дата на измервания

Измерванията се извършват по време на периода на латентност.

II.2. Избор на дървета за проби

Като правило всички дървета в цялото място се наблюдават. В случай, че мястото има много дървета (например плътни стендове), е определен подмясто който да се използва за оценката на дърветата. В този случай дърветата в подмястото се наблюдават.

Размерите на под-мястото по време на описа следва да бъдат достатъчно големи, за да дадат надеждни оценки за нарастване на стенда през целия период на измерване. Точната големина на този подмясто се определя и докладва.

Всички дървета с диаметър най-малко 5 cm над кората се идентифицират отделно чрез номериране.

II.3. Обща информация

Следната информация се събира:

- номер на мястото,
- дата на вземането на проба и анализ,
- номер на дърво.

II.4. Параметри които се измерват

	Задължителни параметри	Избираеми параметри
Периодични измервания	Вид дърво Диаметър при височината на гърдите (ДВН) Височина на дървото Височина до основа на короната на подпроба от дървета в мястото	Кора Височина на дърво (на всички дървета) Височина на корона (на всички дървета) Широчина на корона Оценки на обема
Анализ на годишните кръгове		Широчина на пръстена История на диаметъра на дървото под кората в интервал от пет години

		Основна площ и оценки на обема
--	--	--------------------------------

III. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форми 12 – 16, определени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 5

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНИЯ НА ОТЛАГАНИЯТА ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Измерванията на отлагането в съответствие с член 6, буква б) се извършват върху най-малко 10 % от местата на ниво II.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по Утаяване на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Методология на мониторинга

Всяко място на отлагане се описва подробно. Част от информацията вече е включена в описанията на горските места за мониторинг (географска дължина, географска ширина, височина, експозиция, вид дърво, т.н.). Друга информация има нужда да бъде документирана със специално отчитане на състоянието на утаяването (експозиция на местни източници на емисия и използване на местна земя, разположение във връзка с краищата на гората, т.н.). За интерпретация и разбиране на процесите на утаяване, се цени информация за фактор като грапавина на свода, индекс на площта на листото, т.н..

II.1. Мониторинг на цялостно падане

Мониторингът на отлагането е специфично за мястото. Измервания се извършват по такъв начин, че те са пространствено добре разпределени в страната, ако е необходимо върху места на ниво II. Измерванията на цялостното снижаване се извършват на самото място. Ако това не е възможно, измерванията се извършват близо до мястото и в същия стил. Измерванията по никакъв начин не влияят на други измервания на почвата и растителността. Вземат се предпазни мерки, за да не се причини никаква вреда на горския участък.

II.2. Наблюдение на открито в гората

На едно местоположение близо до реалното място (в рамките на разстояние от 2 km), се инсталират колектори само на влажно и/или масивно отлагане. Местоположението се избира по такъв начин, че заобикалящите предмети не са по-близо от два пъти тяхната височина.

II.3. Мониторинг на замърсяването на въздуха

Измерванията на замърсяването на въздуха са специфични за мястото, но биха могли по практически причини или поради координиране с други проекти, да бъдат извършени на определено разстояние. Мястото на измерване не е повлияно от местните източници на емисии.

II.4. Период на измерване

Измерването се прави на четири седмици, седмично или в интервал от време между двете в зависимост главно от общите условия на времето на специалното място.

Когато е необходимо да се използват различни периоди на измерване, през годината (напр. седмично през лятото и месечно през зимата), два отделни периода на мониторинг се определят и резултатите се докладват отделно. В рамките на един период на мониторинг, дължината на периода на измерване е постоянна. Същият период на измерване се използва за мониторинга под свода на гората и мониторинга на открито.

II.5. Вземане на проби, обработка на проби

Чисти уреди за събиране и контейнери се използват за събирането на проби. Дейонизирана вода се използва за изплакване на оборудването. Важно е контейнерите да се държат настрана от светлина и да се поддържат хладни по време на вземането на проби и транспорта. При слънчеви и топли условия могат да бъдат добавени предпазители, за да предотвратят израстването на водорасли. В този случай следва да се използват само такива предпазители, които не пречат на анализа на който и да е йон представляващ интерес.

II.6. Предварителна обработка на проби, транспорт и съхранение

Обемът на всяка събрана проба от всяко отделно цялостно падане, стичане по ствола или колектор на открито се определя. Пробите могат да бъдат анализирани отделно или заедно с пробите събрани от същото място в същия времеви интервал.

Проби от цялостно падане, стичане по ствола или на открито се анализират отделно. Проби от измервания на стичане по ствола могат да бъдат обединени само за дървета от същия вид и с подобна големина и мощ.

Проби от кратки периоди могат да бъдат анализирани както са, или могат да бъдат смесени с месечни проби преди анализа. Ако пробите са смесени, те следва да бъдат смесени съразмерно с общия обем на пробите.

Пробите се транспортират до лабораторията възможно най-скоро (за предпочитане в студени кутии) и се държат в студен (4 °C) и тъмен склад докато се анализират.

II.7. Обща информация

Следната информация се събира:

- номер на мястото,
- код на изпробвач,
- първа дата на периода за мониторинг,

- последна дата на периода за мониторинг,
- брой на (равен) на периоди на измерване в период на мониторинг.

Може да се събира допълнителна информация по избор, когато е полезно за тълкуването на резултатите, например издръжливост на свода, индекс на площта на лист, т.н.

II.8. Химически анализ

Задължителни и избираеми параметри, които се анализират на голямо масивно отлагане, цялостно падане, стичане по ствола и проби от мъгла са предвидени в следната таблица:

Тип проба	Задължителни	Избираеми
Масивно отлагане, цялостно отпадане, стичане по ствола	Количество на утаяване	
	pH и проводимост при 25 °C	
	Na, K, Mg, Ca, NH ₄	Al, Mn, Fe, и други тежки метали, например Cu, Zn, Hg, Pb, Cd, Co, Mo
	Cl, NO ₃ SO ₄	P общо, PO ₄
	Пълна алкалност Задължително за отделни проби ако pH > 5	
	DOC, N общо (N общо не е задължително за големи отлагания, но е много препоръчително)	S общо, HCO ₃ HCO ₃ може или да се получи чрез изчисляване (от pH, пълна алкалност, температура и йонна сила) или чрез пряко измерване
Мъгла, замръзнала мъгла (слана)		pH, проводимост
		Na, K, Mg, Ca, NH ₄
		Cl, NO ₃ , SO ₄ , P общо
		алкалност
		Al, Mn, Fe, и други тежки метали, напр. Cu, Zn, Hg, Pb, Cd, Co, Mo
DOC = разтворим органичен въглерод, и N общо = общо азот.		

III. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форми 17 – 19, определени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всеки участък

ГЛАВА 6

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНИЯ НА МЕТЕОРОЛОГИЯ НА МЕСТА ОТ НИВО II

I. Общи забележки

Измерванията на метеорологията в съответствие с член 6, буква б) се извършва най-малко на 10 % от местата за наблюдение. Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по метеорология и фенология на Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Методология на опис

II.1. Разположение на оборудването за вземане на проби

За да се представят специфичните климатични условия на горските местности, измерванията се извършват вътре в засегнатата горска площ. Като правило измерванията (с изключение на температурите на почвата, влага на почвата и утаяване на стенда) могат да се предприемат или над ствола на горския стенд на мястото или в станция на открито в рамките на горската площ в близост (като цяло не повече от 2 km разстояние) от стенда на мястото. Разстоянието от точката на измерване в открити станции до заобикалящите стендове или други препятствия, са най-малко два пъти височината от развито/зряло дърво. Температура на почвата, влага на почвата и утаяване на стенда се измерват вътре в стенда на мястото за постоянно наблюдение.

Когато е възможно се прави комбинация с оборудването за отлагане., за да се избегнат смущения в корените и състоянието на почвата, оборудването се поставя така, че може да бъде достигнато и подържано без реално преминаване през мястото.

II.2. Методи за реалната метеорологична ситуация в или близо до мястото

С инсталирането на метеорологична станция на открито близо до мястото или монтирането на кула в стенда близо до мястото, състоянието на времето се наблюдава непрекъснато. Техническото оборудване, сензори и тяхното поставяне са в съответствие с международните метеорологични стандарти. Получават се следните варианти.

Задължителни	Избираеми
Утаяване	UVB радиация
Температура на въздуха	Температури на почвата
Влажност на въздуха	Влага на почвата
Скорост на вятъра	(потенциал да бъде използвана като матрица, съдържание на вода)
Посока на вятъра	Утаяване на стенда (количество на цялостно падане и стичане по стеблото)

Слънчева радиация	

II.3. Събиране, агрегиране, съхранение и представяне на информация

Данните се агрегират до дневни стойности (сбор или средно число, съответно минимално и максимално) преди представяне.

Следната информация за мястото се събира и представя:

- страна,
- номер на мястото,
- точни детайли за използваното оборудване,
- местоположение на местата (географска дължина, географска ширина, височина) и на оборудването (свързани с мястото),
- начална и крайна дата на измерванията,
- честота (брой период).

СПИСЪК НА ПАРАМЕТРИТЕ

Параметър	Единици	Средно	Сбор	Минимално	максимално	Забележки
Валеж	(mm)		(*)			Общо количество на валеж (включително сняг, т.н.)
Температура на въздуха	(°C)	(*)		(*)	(*)	
Относителна влажност	(%)					
Скорост на вятъра	(m/s)	(*)			(*)	
Посока на вятъра	(°)	(*)				Преобладаваща посока на вятъра
Слънчева радиация	(W/m ²)	(*)				
UVB радиация	(W/m ²)	(*)				
Температура на почвата	(°C)	(*)		(*)	(*)	
Влажност на почвата: Потенциал за прием в почвата	(hPa)					
Влажност на почвата: Съдържание на вода в почвата	(Vol %)	(*)		(*)	(*)	
Утаяване на стенда (чрез падане и изтичане на стебло)	(mm)		(*)			
Други						Да се специфицира в данните съпровождащи

						Доклад
(*) = Да се предостави.						

III. Предаване на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 20 - 23, посочени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 7

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ПОЧВЕНИЯ РАЗТВОР ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Мониторингът на почвения разтвор в съответствие с член 6, буква б) се извършват върху най-малко 10 % от местата на ниво II.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по почвите на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Методология на описа

II.1. Избор на място за изпробване

Уреди за изпробване на почвен разтвор се инсталират близо до там, където се провежда оценка на състоянието на короната. Лизиметрите могат да бъдат разпределени случайно или системно над цялото място въпреки че това може да бъде ограничено от наличието на камъни или стебла (отдалечеността от дърво не е определена). Поради нарушения на почвата, лизиметри с нулево напрежение не се инсталират в централната част на мястото, където се наблюдават параметрите на дървото. За целите на практиката, може да се използва подмясто. Лизиметрите, които вече са били инсталирани, могат да се подържат но нови съоръжения се правят както е предложено по-горе.

II.2. Дълбочина на вземането на проби

Лизиметрите се инсталират на определени дълбочини но инсталация до хоризонтите също е приемлива.

- Колектори на почвен разтвор

Когато е уместно, лизиметрите се поставят поне на две дълбочини, т.е. един в зоната на корените (предлаганата дълбочина е 10 до 20 cm), за да се получи проникване в концентрациите на хранителни и токсични елементи близо до фините корени (цел 1) о един под зоната на корените (предлаганата дълбочина е 40 - 80 cm), за да се прецени производителността на елемента (цел 2). Трети лизиметър може също да бъде поставен непосредствено под хумусния слой.

II.3. Честота на вземане на проби

Върху места, където се изпълняват други програми за интензивен мониторинг, напр. измервания на утайка и метеорологични измервания, изпробването на почвения разтвор се прави месечно или два пъти седмично. Вземането на проби се извършва в същия месец на годината.

II.4. Транспорт, съхранение и подготовка

Пробите се транспортират и съхраняват по такъв начин, че химичните промени да са сведат до минимум.

Хладен (4 °C) и тъмен склад за почвения разтвор в рамките на системата на лизиметри ще намали биологическата дейност. В много случаи, е особено по време на по-хладен сезон, запазване на бутилката на тъмно е достатъчно. Могат да се използват органични или не органични предпазители, но те пречат на анализа., за да се намалят възможни промени в пробите, почвеният разтвор следва да бъде събиран възможно най-скоро след като е извършено всмукването.

Процедурите по транспорт и съхранение (включително периоди на изчакване) се докладват. Когато е приложимо, проблемите и отклоненията от тези процедури се докладват подробно.

За определяне на малките метали, кратните на пробата се транспортират до лабораторията в бутилки, измити с киселина.

Ако почвени проби са събрани, те се поддържат охладени в пластмасови или полиетиленови торбички и съхранени при 4 °C до центрофугиране или подготовката на наситения екстракт. Центрофугирането или извличането се извършват в рамките на един ден (18 - 30 часа) след събиране на почвените проби.

II.5. Основна информация

Следната информация се събира:

- страна,
- номер на мястото,
- информация за изпитвач (тип, дълбочина),
- първа дата на периода за мониторинг,
- последна дата на периода за мониторинг,
- брой на (еднакъв) периоди за мониторинг.

II.6. Методи на анализ

Описа от мониторинга на почвения разтвор на гората прави разлика между задължителни и избираеми параметри (виж списъка по-долу).

СПИСЪК НА ПАРАМЕТРИТЕ

Параметър	Единица	Задължителни/избираеми
Проводимост	µS/cm	Opt.
pH		Man
Алкалност	µmolc/l	Opt (ако pH > 5)
DOC	mg/l	Man
Натрий (Na)	mg/l	Opt (¹)
Калий (K)	mg/l	Man
Калций (Ca)	mg/l	Man
Магнезий (Mg)	mg/l	Man
Алуминий (общо)	mg/l	Man (ако pH < 5)

Алуминий (неустойчив)	mg/l	Opt
Желязо (Fe)	mg/l	Opt
Манган (Mn)	mg/l	Opt.
Общо фосфор (P)	mg/l	Opt
NO3-N	mg/l	Man
SO4-S	mg/l	Man
NH4-N	mg/l	Opt ⁽²⁾
Хлор (Cl)	mg/l	Opt
Хром (Cr)	µg/l	Opt
Никел (Ni)	µg/l	Opt
Цинк (Zn)	µg/l	Opt ⁽³⁾
Мед (Cu)	µg/l	Opt ⁽³⁾
Олово (Pb)	µg/l	Opt
Кадмий (Cd)	µg/l	Opt
Силиций (Si)	mg/l	Opt

Man. = задължителен Opt. = избираем

(¹) Измерване е препоръчително когато са изчислени бюджети на основа на киселина.

(²) Измерване на NH₄ е смислено в области с високо утаяване на NH_x (над 20 kg NH_x на хектар за година).

(³) Смислено тъй като тези са малко хранителни. Държавите-членки са свободни да анализират повече, всички или част от избираемите параметри.

III. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 24, 25 и 26, посочени в глава 14 за предаването до Комисията на информация за всяко място.

ГЛАВА 8

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ЗЕМНАТА РАСТИТЕЛНОСТ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Описа на земната растителност в съответствие с член 6, буква б) се извършва върху най-малко 10 % от местата на ниво II.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по състояние на земната растителност на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите от замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Методология на опис

II.1. План за вземане на проби

Два различна проекта за вземане на проби могат да се използват, които или водят до по-количествена или до по-качествена характеристика:

- в първия случай, динамиките се преценяват чрез промени в мониторинга в състава на видовете на обширна площ, използвайки пробни единици по-големи от 100 m², с ниско ниво на средна точност при оценката на промени за покриване на всеки то тези видове,
- във втория случай, проучването се концентрира върху динамиката на популацията (увеличаване или намаляване) върху по-малка площ. Малки единици, от които се

вземат проби (като цяло по-малки от 10 m²) се използват за по-точна оценка на обхванати видове.

Площта, избрана за оценка на растителността е представителна за мястото, за да позволи сравняването с други параметри, регистрирани на самия участък. Използват се няколко пробни единици, за да се получи статистически отговор.

Съгласно фитосоциологично използване, минималното изискване е да се нанесат на карта видовете на нивото на мястото., за да се постигне сравнимост на резултатите между страни, обща площ за изпробване (CSA) от 400 m², представител за земната растителност върху мястото на ниво II, е задължително. Тази площ може да бъде достигната като сумата от по-малки под места в рамките на площ от участък на ниво II. Данни се предоставят за общата площ CSA, не за подмясто (агрегирани данни). Държавите-членки държат резултатите от отделни подместа в техните национални бази данни.

Страните са свободни да избират броя и формата на единиците за изпробване. Ако единиците за изпробване не са съседни, те се поставят възможно най-далеч в рамките на място на ниво II или в неговата буферна зона с цел да се сведе до минимум пространственото съотношение между единиците за изпробване в рамките на място. Те също изключват значителни разнородности на скала от изпробване (големи скални блокове и стръмни скали, стъпки и пътеки, места за огън, потоци и изкуствени езера, ями и канали, торфени блата).

Система за постоянно маркиране трябва да бъде инсталирана за единиците на изпробване.

II.2. Обща информация

Следната обща информация се събира:

- страна
- номер на участък
- дата на вземане на проба и анализ
- ограждане
- обща площ, от която са взети проби
- информация за общия слой на земна растителност (обвивка), слоя храсти и билки (обвивка и средна височина) и слоя мъх (покритие).

II.3. Измерване на изобилие от видове или покритие

Държавите-членки са свободни да прилагат при оценката тяхна собствена система на претегляне толкова дълго колкото тя директно може да бъде обърната в процент покритие което се класифицира от 0,01 % (много рядък) до 100 % (пълно покритие).

II.4. Видове

Всички явнобрачни растения, васкуларни криптогамни растения, живеещи в почвата и лишеи се вземат предвид. Списъкът на видовете се попълва за тези групи. Видовете, които не живеят в почвата и гъбички могат да бъдат допълнително отбелязани, но следва теоретически да бъдат обект на отделни проучвания. Неопределени видове следва да бъдат отбелязани като такива и, ако не са редки в рамките на единиците за

изпробване, следва да бъдат изпробвани и съхранени в хербарий за последваща идентификация.

Видове срещани само в специални места (напр. скали, дънери на дърво, следи и пътеки, мъртви дървета, т.н.) следва да бъдат отбелязани отделно.

II.5. Честота и време на оценка

Всеки пет години, проучвания на растителността се предприемат върху най-малко 10 % от местата. В случай на сезонен състав на комплекс растителност, втора оценка през годината може да е нужна, за да оцени цялата растителна покривка. Последващите оценки на земната растителност се извършват около същата дата на годината.

II.6. Анализ

Оценената информация за единиците, от които се вземат проби, се агрегират до ниво място.

III. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 27 и 28, посочени в глава 14 за предаването до Комисията на резултатите от оценката на земната растителност.

ГЛАВА 9

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗХВЪРЛЯНЕТО НА ОТПАДЪЦИ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Мониторинг на изхвърлянето на отпадъци в съответствие с член 6, буква б) се извършва на избираема основа върху Места на ниво II от 2005 г. нататък. Когато се извършва мониторинг на изхвърлянето на отпадъци, се прилагат следните разпоредби.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на *ad hoc* работна група по изхвърляне на отпадъци на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите от замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

I. Методология на описа

II.1. Вземане на проби

За всички цели на оценката на изхвърляне на отпадъци, се предполага че проектът за вземане на проби от местата представлява широка гама от почви, климати и структура на стенда на даден вид.

Оценката на изхвърлянето на отпадъци се извършва върху места за мониторинг на ниво II, където също се извършва интензивен мониторинг на метеорология, отлагане, вода на почвата, и фенология.

II.2. Поставяне и брой на трапове за изхвърляне на отпадъци

Траповете за изхвърляне на отпадъци се създават в проект, който дава възможност за сравнения с резултатите от отлагането и почвена вода. Траповете са определени и могат да бъдат поставяни случайно или системно, напр. на редовни интервали и в достатъчен брой, за да представят цялото място и не само преобладаващите видове дървета.

Траповете за изхвърляне на отпадъци следва да бъдат разпределени върху цялата повърхност на мястото. Проби от изхвърлените отпадъци се вземат най-малко от 10 колектора за място и дори до 20 колектора в зависимост от големината на мястото и видовете дървета включени в оценката.

Страните са свободни да избират типа трапове за мониторинг на изхвърлянето на отпадъци.

II.3. Честота на вземане на проби

Изхвърлените отпадъци се събират най-малко всеки месец и дори два пъти седмично в периоди на силно изхвърляне на отпадъци. Пробите могат да се обединят в периодични проби за химически анализ. В региони със сняг и скреж през зимния сезон и в отдалечени площи може да е необходимо да се оставят траповете да стоят през зимата в гората. Тогава изхвърлените отпадъци могат да се събират веднъж преди зимния период и веднъж след стопяването на снега, като дренажи за ограничение на скрежа и разлагане на отпадъците.

II.4. Параметри и анализ

Оценката на изхвърлените отпадъци прави разграничение между задължителни и избираеми параметри (виж списъка по-долу).

СПИСЪК НА ПАРАМЕТРИТЕ

Задължителни	Избираеми
Ca, K, Mg, C, N, P, S	Na, Zn, Mn, Fe, Cu, Pb, Al, B

За химичен анализ пробите от изхвърлени отпадъци са изсушени до постоянно тегло в пещ при максимум 80 °C, за предпочитане при 65 °C. След това сушене, обема от 100 листа или 1 000 игли е определен при 105 °C. На базата на процента на влага в подпробите, размерът на цялата фракция може да бъде обърнат в изсушен обем при 80 °C. Пробите, изсушени при максимална температура 80 °C са стрити в хомогенен прах. Химическият анализ на отпадъците е подобен на листния химически анализ. Резултатите от химическия анализ на изхвърлените отпадъци са докладват при 80 °C точно както и обема на изхвърлените отпадъци.

III. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 29, 30 и 31 посочени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 10

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОКОЛНИЯ ВЪЗДУХ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Оценката на качеството на околния въздух се извършва на избираема основа върху места на ниво II. Когато се оценява качеството на околния въздух се прилагат следните разпоредби.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по оценка качеството на заобикалящия въздух на UN/ECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите на замърсяване на въздуха върху горите (ICP Forests).

II. Избор на метод и оборудване

Пасивно вземане на проби се прилага върху обекти, които понастоящем не наблюдават основните замърсители на въздуха, използвайки активни уреди за вземане на проби.

Отделните страни са свободни да изберат типа на устройството, което се използва за пасивно вземане на проби. Въпреки това, трябва да бъде посочено, че уредите за вземане на проби и процедурата, които се използват, отговарят на направените измервания използвайки референтен метод (активен уред за вземане на проби).

III. Период на измерване

За предпочитане е вземането на проби да се извършва най-малко на двуседмична основа. На отдалечени места, периодът на за оценяване може да бъде разширен до четири седмици ако е необходимо, и на високо замърсени места, съкратен до една седмица. Измерванията на озона се ограничават до периода на разлистване за широколистни видове, но продължава за остатъка от годината за други замърсители.

IV. Избор на места и местоположение

Мониторингът на качеството на околния въздух е специфично за мястото и се извършва върху места, където има данни за метеорологията и утаяване. Места с променлива експозиция следва да бъдат избрани т.е. места където се очаква висока експозиция в допълнение към някои позиции на заден план.

Концентрациите на замърсяване на въздуха се измерват близо, но извън гората, в място представително за мястото. Мониторингът може да се извършва в открито поле, за предпочитане, където са инсталирани уредите за вземане на проби за влажни отлагания и метеорологичното оборудване.

V. Параметри

Следните параметри са част от незадължителния мониторинг на качеството на околния въздух.

Съединения	Параметри	Коментар
Газообразни съединения	O ₃ , SO ₂ , NO ₂ , NO, HNO ₃ , HNO ₂ , NH ₃ , VOC	По отношение на директен ефект върху растителността, озона в повечето области в Европа е най-съществен замърсител.
Съединения, съставени от частици	SO ₄ ²⁻ , NO ₃ ⁻ , NH ₄ ⁺ , основни катиони	За изчисляване на сухи отлагания на съединенията, съставени от частици, за предпочитане е измервания да се

		правят като се отчитат практическия размер на разпространението.
--	--	--

	O ₃	NH ₃	NO ₂	SO ₂
Средна концентрация	X	X	X	X
Максимална (*) концентрация	X	X	X	X
АОТ 40 (*)	X			
(*) Само когато се извършва активно вземане на проби				

VI. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 32, 33 и 34 посочени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 11

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ВИДИМО УВРЕЖДАНЕ НА ОЗОНА ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Оценката на увреждането на озона в съответствие с член 6, буква в) се извършва на избираема основа върху места на ниво II. Когато се оценява увреждането на озона, се прилагат следните разпоредби.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по оценка качеството на околния въздух на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите от замърсяването на въздуха върху горите (ICP Forests).

(Прави се позоваване на поднаръчника подготвен от тази работна група, където е налице допълнителна информация.)

II. Обхват

Оценката на симптомите на видима вреда на озона се извършва за предпочитане върху места, където се извършва пасивното изпробване на озона.

III. Оценка

III.1. Оценка в рамките на места на ниво II

Оценката за видима щета на озона върху основни дървесни видове в рамките на Място за интензивен мониторинг (ИМР) се извършва най-малко на клони от същите 5 отделни дървета, където се извършва вземането на листни проби за химически анализ.

Пробите за нараняване на листата следва да бъдат събирани всяка втора година от най-горната корона, изложена на слънце.

Годишна оценка е за предпочитане, но по избор.

III.2. Оценка в рамките на Обект за изпробване изложен на светлина (LESS)

Обект за изпробване изложен на светлина (наричан по-долу LESS) се установява близо до местоположението, където е инсталиран пасивния уред за вземане на проби на озон. Целта на оценката в рамките на LESS е да се представят оценки на нараняването на листото от озона върху растителността в края на гората изложен на светлина най-близко до устройството за измерване на озона в максимален радиус от 500 m. Предлаганата схема за вземане на проби е проект за вземане на случайна проба, както е описано в допълнение I към поднаръчника, изготвен от работната група, където има допълнителна информация.

Оценката се прави върху дървета, храсти, лози и многогодишни билки (годишни билки са избираеми);

Само едноседелни растения са изключени от оценката.

III.3. Период на оценяване

Идентификация и определяне на мащабите на видимата щета на озона в място на ниво II се извършва по време на: за иглолистни растения между м. октомври и м. февруари, и за широколистни между м. юли и началото на м. септември.

Като цяло, идентифицирането на видима озонова щета върху дървета, храсти и билки в LESS и за земната растителност в IMP (избираемо) се извършва най-малко веднъж през късното лято (и през ранно лято ако е надеждно) преди естествените етапи на обезцветяване на листа и стареене и/или суша, която води до загуба на листа.

III.4. Оценяване за основните широколистни видове дървета

За основните видове дървета, пет клона (възможно най-малки, но с наличие на всички възрастови етапи на листа) от всяко дърво се подрязват от изложената на слънце част от горната третина на короната едновременно с вземането на проби два пъти годишно от листа за химическия анализ на игли и листа, или ако е възможно съгласно местните фенологични симптоми. Веднъж събран, представителен брой листа от клон (т.е. приблизително 30 листа в случая на бук (*Fagus sylvatica*)) се изследват при най-добре условия на светлина и отбелязани за извършването на нараняване на озона (да/не).

Точки	Процент,определение
0	Без нараняване, никои от листата не са наранени
1	1 %-5 % от листата показват симптоми на озон
2	6 %-50 % от листата показват симптоми на озон
3	51 %-100 % от листата показват симптоми на озон

III.5. Оценяване на основните видове иглолистни дървета

Следвайки процедурата за вземане на проби от листата, от всяко дърво няколко клона (5 клона възможно най-малки, но които имат най-малко иглички от текущата година (C-иглички) и иглички от предходната година (C+1-иглички)) се подрязват от частта от горната част на короната, която е изложена на слънце. Ако тази част от дървото не е достъпна, се използва част клоните събрани за анализ на листата.

Оцветяването на петно с хлор се отбелязва за всяка възрастова категория игли (от тези от текущата година (C) до тригодишни (C+2) игли) в процент от общата повърхност засегната от разполагането на всички игли от една възрастова категория формиращи

една повърхност, и после съответстващия резултат (категории) за този процент ще бъде определен, съгласно следната таблица.

Точки	Определение
0	Няма наличие на нараняване
1	1 %-5 % от повърхността е засегната
2	6 %-50 % от повърхността е засегната
3	51 %-100 % от повърхността е засегната

Точките се дават за категория игли; по този начин (и видове) ще има отделни резултати за иглите от възрастови категории С, С+1, С+2, т.н. Окончателният резултат на отделно дърво е резултатът кореспондиращ на средния процент на нараняване на дадена възрастова категория на игла за това дърво (това е получено чрез намиране на средните проценти на нараняването на всички отделни спирали на игли на дадена възрастова категория на това дърво); по същия начин, окончателният резултат за мястото се смята съответстващ на средните проценти нараняване на изпробваното дърво.

III.6. Идентификация на видим озон върху (малко) дърво, храст и многогодишни видове в LESS и (по избор) земната растителност на място на ниво II

За оценката на симптом на малко дърво, храст и видове билки в LESS и земната растителност (по избор) в участък на ниво II следната информация се изисква за всяка изследване на случайна проба селектирана пространствена единица:

- научното наименование и код на съществуващото (малко) дърво, храст, и видове билки с определянето дали те показват симптоми или не.
- дървета и храсти се оценяват по отделно, лози и билки като популации;
- следователно оценките имат за резултат от гледна точка на честота, средни числа и общи стойности:
- честота на квадрати включително показателни растения (% от засегнат край на горска растителност),
- честота на показателни видове (% показателни видове над общия брой на видовете от края на гората),
- среден брой на показателни видове,
- общ брой показателни видове,
- оценки следва да се докладват с интервали на сигурност 95 % ниво на вероятност.

Условията за влага на почвата се записват в рамките на LESS и избираемите под МЕСТА. Проби и снимки на всичко наранено се вземат от видове в съответствие с техническите препоръки на работната група по качество на околния въздух.

IV. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форматите, установени с форми 35, 36 и 37 посочени в глава 14 за предаването до Комисията на информацията за всяко място.

ГЛАВА 12

ОБЩИ МЕТОДИ ЗА НАБЛЮДЕНИЯ НА ФЕНОЛОГИЯ ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО II

I. Общи забележки

Оценка на фенология в съответствие с член 6, буква в) се извършва на избираема основа върху места на ниво II. Когато се оценява фенология се прилагат следните разпоредби.

Следните разпоредби са основани на техническите препоръки на експертната група по метеорология и фенология на UNECE Международната програма за сътрудничество за оценка и мониторинг на ефектите от замърсяването на въздушното върху горите (ICP Forests).

Позоваван се прави на поднаръчника, подготвен от тази експертна група където е налице допълнителна информация.)

II. Обхват

Повърхностно изследване на мястото и буферната зона се извършват само на тези места на ниво II, където са извършвани метеорологични изследвания, отлагане и измерване на изхвърлянето на отпадъци.

III. Наблюдения и записване на ниво място

Допълнителна информация за миналото за екологичните процеси на мястото, както и система за ранно предупреждение за мероприятия, засягаща състоянието на дърветата, би могла да бъде получена чрез записване на най-видимите ефекти на биотични и абиотични (вредни) събития и фенологични явления. Това е от особен интерес за оценяването на данни на ниво II на национално ниво.

Наблюденията и записванията следва да бъдат ясни и прости, и ограничени до:

- разлистване, смяна на цвета и падане на листа/игли
- биотична щета (вредители и/или болести)
- абиотична щета (напр. скреж, вятър, градушка).

III.1. Местоположение

Наблюденията следва да се извършват на мястото и/или в буферната зона на всички тези места от Ниво II, където се провеждат продължителни измервания.

III.2. Честота

Дати за наблюдение могат да съвпадат със събирането на проби от утайки или почвен разтвор. Честота най-малко веднъж на всяка втора седмица през периода на растеж е необходимо да се следват фенологичните промени.

III.3. Наблюдение и записване

Всички видове върху местата на интензивен мониторинг са от интерес; въпреки това следва да се даде приоритет на основните видове дървета върху мястото. Държавите-членки са свободни да включат повече видове. В този случай, обаче, всеки вид следва да бъде записан отделно.

Само събития, които са се случили и/или са променили тяхната честота/интензивност от последното посещение следва да бъдат записвани. Тъй като се случват отделните фази на фенологични явления, оценките се повтарят докато се завърши фазата.

IV. Интензивен фенологичен мониторинг на ниво отделно дърво

Фазите, които трябва да се наблюдават (когато и да е приложими за видовете) са: появяване на лист/игла, поява на летни филизи, вторично разлистване, цъфтеж, есенно обгаряне, смърт на листо/игла и падане на листо/игла.

IV.1. Избор на видове и места

Следва да се даде приоритет на:

- тези места, където (поне) се извършват метеорологични измервания,
- най-важните видове на мястото, които вече са докладвани като основните видове (други видове на същото място могат да бъдат добавени).

IV.2. Критерии за избора на дървета за проби

Критериите за избиране на дървета са:

Дърветата следва да бъдат селектирани от тези, на които се извършват оценки за състоянието на короната. Предимство следва да се даде на дървета, които ясно се виждат и се намират извън мястото, тъй като високата честота на наблюдението може да засегне състоянието на земната растителност върху мястото.

Ако има незадоволителен брой видими дървесни корони, ще бъде необходимо да се селектират допълнителни дървета от мястото или от буферната зона. В този случай:

- дърветата следва да бъдат доминиращи или кодоминиращи,
- дървета, на които се прави периодично измерване на ДВН и височина (планирана) следва да бъдат предпочитани,
- дървета селектирани за изпробване на листо/игла и анализ не се включват.

Между 10 и 20 дървета от вид върху място се избират за вземането на проби. Всички дървета следва да бъдат номерирани. Ако вече имат номера (напр. за състояние на короната или оценка на нарастването) тези номера се запазват и използват.

Ако селектирано дърво загине или е премахнато то може да бъде заменено. Новоизбраните дървета следва да получат нов номер и се регистрират и докладват на Комисията.

IV.3. Корона която се оценява

За предпочитане е върха на короната (осветена корона) е да е видима от една точка на наблюдение. Ако това е невъзможно, тогава средната част от короната също е приемлива. Същата част на короната следва да се вземе предвид за последващи фенологични наблюдения през цялата година, както и за последващи години.

IV.4. Посока на оценката

Посоката, от която се правят наблюденията на отделни дървета следва да бъде една и съща всеки път. Следва да бъде записано като се използва система от осем категории по времето когато се избират дърветата и докладвани върху форма 12а. Всяка промяна в това положение се записва и също се докладва.

IV.5. Честота на наблюденията

По време на периодите от началото до края на въпросните фенологични фази, се извършват седмични наблюдения на същия ден от седмицата.

IV.б. Фази, които се наблюдават

По принцип, всички фенологични фази са в интерес за фенологичен мониторинг. Въпреки това, от практическа гледна точка, (напр. финансово влагане, леснота и надеждност на наблюдението, сравнимост навсякъде в Европа, съвместимост с други проучвания като състояние на короната) е необходимо да се концентрира върху ограничен набор от фази и на основните видове или групи видове.

Прави се разграничени между иглолистни и широколистни видове:

иглолистни	широколистни видове
Появяване на иглички Филизи Цъфтеж	Разтваряне на листа Вторично разлистване Цъфтеж Есенно обагряне Смърт на листо и падане на листа

За фазата на цъфтеж, само началото от отварянето на мъжките цветя (характерно с падане на цветен пращец) се записва, докато останалите фази се записват количествено. В допълнение, щета по игли, листа или цветове причинена от късен скреж през пролетта също следва да се записват, както и нейната интензивност. Определенията на отделните фази се описват в бъдеще.

V. Допълнителни техники на мониторинг

Допълнителни техники (като събиране на отпадъци или измерване на обиколката на обръча) могат да предоставят подкрепяща и допълнителна информация.

Пробите от изхвърлени отпадъци предоставят качествени данни, напр. за цъфтеж, производство на семена, ронене на листа/игли, т.н.

Обиколки на обръча: непрекъснато измерване на промени в обиколката може да предостави информация за началото и края на растежа и за реакцията на дърветата на явлението натиск.

Химията на цялостното падане може да даде допълнителна информация за появяване на фенологични фази чрез промени в хранителните изчисления.

VI. Трансфер на данни

Държавите-членки използват форми 38, 39 и 40 посочени в глава 14 за предаването до Комисията на информация за всяко място.

ГЛАВА 13

ДЕТАЙЛИ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИСТОРИЯТА НА ПРИЛАГАНИТЕ МЕТОДИ ЗА МОНИТОРИНГ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЦЕНКАТА/ТЪЛКУВАНЕТО, ПОЛУЧЕНИ НА НАЦИОНАЛНО НИВО

I. Общи забележки

В допълнение към представянето на данни в съответствие с 15, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2152/2003, държавите-членки подготвят и представят на Комисията

документ с предишна информация за методите на мониторинг прилагани върху места на ниво I и ниво II (Доклад съпътстващ данните, DAR).

DAR се състои от две части: първата част описва реално прилаганите методи върху плана за вземане на проби, използваното оборудване, оценката, анализа, т.н. (за подробности виж параграф II.1) и частта за срещнати изключения и нарушения (за подробности виж параграф II.2).

II. Доклад съпътстващ данните

II.1. Част от DAR, описваща реално прилаганите методи, т.н.

Тази част описва методите за вземане на проби, реално прилагани, използваното оборудване, оценката, анализа, т.н. Дадени са следните детайли:

Опис/методи за вземане на проби

В много проучвания на схемата за фокус върху горите, има значителна свобода дадена при избора на оборудване, дълбочини на вземане на проба, време, интензивност на проучването, т.н. Детайлите за реално прилаганото оборудване, реалната дълбочина, времето и честота на проучването/изпробването се заявяват. Независимо кога са били взети проби, подробности за това изпробване включително съхранението и транспорта, се заявяват.

Всички прилагани контролни измервания се описват накратко.

Методи за анализ и изчисляване на резултатите

По отношение на анализа на проби, се дават детайли за подготовката на пробите и прилаганите методи при анализа. Точни подробности за използваните методи се дават включително възможности за (пре)изчисление на получените данни. Всички прилагани контролни измервания (участие в ринг тестове, т.н.) се описват на кратко.

Информацията предоставена с помощта на DAR въпросници ще остане валидна през трите години докато се не променят прилаганите методи.

Специално внимание се обръща да се наблюдава и промени в документи при прилаганите методи на описа, транспорт и анализ. Регионални различия се заявяват и обясняват напълно подробно (напр. различни лаборатории използвани за анализи).

II.2. Част от DAR занимаваща се с изключения и смущения (годишен DAR)

Освен общата информация за методите, описани чрез използване на въпросника в DAR, специфичните проблеми, изключения, смущения и проблеми на потвърждаване на данните, предоставени всяка година, се описват.

Изключения и смущения

Ситуации по изключения и съществени смущения от практиката, се докладват. Освен описанието на прилаганите методи за вземането на проби, анализ, т.н., както е представено във въпросниците на DAR, е необходимо добро документиране на

изключенията, ситуации по изключения и смущения. Това ще бъде документирано в годишен доклад DAR и представен на Комисията заедно с предоставените данни.

Потвърждаване на данни, управление на данни и качество на данните

Процедурите, прилагани за проверки на данните, включително граници за отхвърляне на данни (проверки за правдоподобност) както и процедурите, които са били прилагани за проверка на последователността на наборите от национални данни.

Когато в данните съществуват пропуски, оценките, базирани на резултати от други източници в определени случаи могат да бъдат направени. Тези оценени данни се посочват и използваните предположения внимателно се документират. Освен това, трябва да бъде дадено описание на прилаганите методи с оглед гарантиране на качеството и контрол на качеството.

Комисията може да изиска допълнителна информация от държавите-членки ако е необходимо, на базата на годишни въпросници DAR.

ГЛАВА 14

ОБЩИ ИСТРУКЦИИ ЗА ДОКЛАДВАНЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ФОРМАТИТЕ НА ДАННИ

I. Обща техническа информация за представянето на данни

I.1. Изисквания за хардуера

Като средно за представянето на данни е било избрано 3,5" флопи дисково устройство (DSDD или HD) или CD-ROM. Ако са налице средствата за електронен пренос на данни, тези средства следва да се използват от държавите-членки от 2005 г. нататък.

I.2. Изисквания за софтуер, формат на данни

Дискетите се формират при подходяща плътност (DSDD = ниска плътност и HD = висока плътност), използвайки DOS 2.1 или по-усъвършенствана версия, и са 100 % съвместими с IBM. Цялата информация върху дискетите или дисковите устройства CD-ROM са в ASCII знаци следвайки структурата, определена в таблици както е посочено по точка V.

I.3. Файлове с данни

Всяка дискета (или набор от дискети) съдържа файлове за мястото и данните; файла с резюмираната информация за местата (файл за място), и файла(файловете) с извършен опис на резултатите за проучване (файлове с данни).

II. Потвърждение на данни и управление на данни

Процедурите прилагани за контрол на качеството на данните се посочват, включително ограничения за отхвърляне на данни (проверки за правдоподобност) както и процедурите, които са били прилагани за проверка на последователността на комплектите с национални данни.

Когато в данните съществуват пропуски, оценки основани на резултати от други източници могат да бъдат направени в някои случаи. Тези оценени данни се посочват и използваните предположения внимателно се документират.

III. Годишен доклад за напредъка, извършен при тълкуването/оценяването на резултати на национално ниво

Този доклад представя информация за напредъка направен при тълкуването/оценката на резултати на национално ниво. За тълкуването/оценката на резултати на национално ниво се дават следните подробности:

Държавите-членки извършват оценка и тълкуване на данните от мониторинга на национално ниво.

Държавите-членки са свободни да решават коя оценка и тълкуване е извършена на национално ниво и докладвана на Комисията.

IV. Време за представяне на DAR и доклада за напредъка извършен при тълкуването/оценката на резултатите на национално ниво

IV.1. Определяне на календар за DAR

Въпросникът на DAR се попълва и се представя на Комисията с първото предоставяне на данни. Ако методите са променени, информацията за промените се предоставя. Частта от DAR, която се занимава с описания на забелязаните смущения и изключения, се предоставя на Комисията заедно с ежегодно предоставяните данни.

IV.2. Определяне на календар за доклада относно напредъка извършен при тълкуването/оценката на резултатите на национално ниво

Докладите за напредък при оценките и тълкуванията, извършени на национално ниво, се изпращат до Комисията преди 31 декември всяка година.

V. Представяне на данни в цифров формат – форми

Оценка/съдържание на информацията	Форма №/Име		Мрежа
Инсталация	1	XXGENER. PLT: Информация на ниво участък	II
Инсталация	2	Други наблюдения върху мястото от интензивния мониторинг на горските екосистеми	II
Корона	3	XX1993.PLO: Информация на ниво място	I
Корона	4	XX1993.TRE NEW: Информация на ниво дърво	I
Корона	5	Съдържания на файл с информация на ниво място се използват в комбинация с опис на жизнеността на дървото на ниво I	I
Корона	6	XX1996.PLT (TCP): съдържания на файл с информацията на	II

		ниво участък която се използва с оценката на короната	
Корона	7	XX1996.TRM (TC1): съдържания на файл с информацията на ниво Дърво (задължително) който се използва с оценката за състояние на дървото	II
корона	8	XX2004.TRO: съдържания на файл с информацията на ниво Дърво (избирателно) Се използва с оценката за състояние на дървото	II
Листа	9	XX1996.PLF: Съдържания на намален участък се използват в комбинация с проучването за химически състав на игли и листа	II
Листа	10	XX1996.FOM: Съдържания на файл с информация от анализ на листата (задължително)	II
Листа	11	XX1996.FOO: Съдържания на файл с информация от анализ на листата (избирателно)	II
Прираст	12	XX1993.PLI: Съдържания на файл за намалено място се използват за нарастване	II
Прираст	13	XX1996.IPM: Съдържания на файл с информация за нарастване – периодични измервания	II
Прираст	14	XX1996.IRA: Съдържания на файл с информация за нарастване –анализ на обръча и анализ на диска на стъблото (избирателно)	II
Прираст	15	XX1996.IEV: Съдържания на оценените данни за нарастване (избирателно)	II
Прираст	16	XX2002.INV: Съдържания на файл за намален участък който се използва, за да се докладват обемите на местата	II
Отлагане	17	XX1996.PLD: Съдържания на	II

		файла за намалено място, което се използва в комбинация с измерванията за намаляване	
Отлагане	18	XX1996.DEM: Съдържания на файла с данни за измервания на намаляване на отлагането (задължително)	II
Отлагане	19	XX1996.DEO: Съдържания на файл са данни за измервания на отлагания (избирателен)	II
Метеорология	20	XX1996.PLM: Съдържания на файл за намалено място, което се използва в комбинация с метеорологични измервания	II
Метеорология	21	XX1996.MEM: Съдържания на файл с данни за метеорологични измервания (задължително)	II
Метеорология	22	XX1996.MEO: Съдържания на файл с данни за метеорологични измервания (избирателен)	II
Метеорология	23	XX1996.MEC: Съдържания на файл с данни за климатична информация (избирателен)	II
Почвен разтвор	24	XX1996.PSS: Съдържания на файл за намалено място, което се използва в комбинация с измерванията на почвен разтвор	II
Почвен разтвор	25	XX1996.SSM: Съдържания на файл с данни за измервания на почвен разтвор (задължителен)	II
Почвен разтвор	26	XX1996.SSO: Съдържания на файл с данни с измервания за почвен разтвор (избирателен)	II
Земна растителност	27	XX1997.PLV: Съдържания на файл за намален участък който се използва в комбинация с проучване на земна	II

		растителност	
Земна растителност	28	XX1996.VEM: Съдържания на файл с данни с оценка на земна растителност	II
Изхвърляне на отпадъци	29	XX1996.LFP: Съдържания на файл за намалено участък който се използва в комбинация с проучването за изхвърляне на отпадъци	II
Изхвърляне на отпадъци	30	XX2002.LFM: Съдържания на файл са данни с информация от анализ на отпадъци (задължителен)	II
Изхвърляне на отпадъци	31	XX2002.LFO: Съдържания на файл с данни с информация от анализ на отпадъци (избирателен)	II
Озон	32	XX2000.pas: качество на околния въздух: Озон	II
Озон	33	XX2000.pps: качество на околния въздух: Озон	II
Озон	34	XX2000.aqm: качество на околния въздух: Озон	II
Увреждане на озон	35	XX2004.PLL: Оценка на нараняване на озона	II
Увреждане на озон	36	XX2004.LTF: Оценка на нараняване на озона	II
Увреждане на озон	37	XX2004.LSS: Оценка на нараняване на озона	II
Фенология	38	XX2004.PLP: Форма за регистрация на дървета селектирани за интензивно фенологичен мониторинг	II
Фенология	39	XX2004.PHE: фенологично явление и биотични и абиотични (увреждащи) мероприятия (ниво участък - екстензивен)	II
Фенология	40	XX2004.PHI: Записване на фенологично явление и биотични и абиотични (увреждащи) мероприятия (ниво дърво - интензивен)	II

Форми:

(Формите са налични само във формат Excel)

ГЛАВА 15

СПИСЪК НА КОДОВЕТЕ И ОБЯСНИТЕЛНИ НОМЕРА, ЗА ДАННИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО ВЪРХУ МЕСТА НА НИВО I И НИВО II

Следните инструкции и кодове се използват за предаването на данни, събрани върху мрежи на ниво I и ниво II в рамките на Регламент (ЕО) № 2152/2003. Изменения за особени докладващи години, са предвидени в доклади за Технически спецификации издадени от DG JRC.

Обща информация за участък

(1) *Страна*

- 01: Франция
- 02: Белгия
- 03: Нидерландия
- 04: Германия
- 05: Италия
- 06: Обединено кралство
- 07: Ирландия
- 08: Дания
- 09: Гърция
- 10: Португалия
- 11: Испания
- 12: Люксембург
- 13: Швеция
- 14: Австрия
- 15: Финландия
- 50: Швейцария
- 51: Унгария
- 52: Румъния
- 53: Полша
- 54: Словашка република
- 55: Норвегия
- 56: Литва
- 57: Хърватска
- 58: Чешката република
- 59: Естония
- 60: Словения
- 61: Република Молдова
- 62: Русия
- 63: България
- 64: Латвия
- 66: Кипър

(2) *Номер на място за наблюдение*

Номерът на място за наблюдение съответства на уникален номер даден на постоянен участък по време на селектиране или инсталиране.

(3) *Дата на наблюдение, дата на оценка, дата на анализ*

Датите се попълват в следния ред от ден, месец и година:

Ден	месец	година
08	09	04

(4) *Координати на географска ширина/географска дължина*

Попълнете координатите за географска ширина и географска дължина с целите шест цифри от центъра на мястото за наблюдение (напр.):

	+/-	Градуси		Минути		Секунди	
Географска ширина	+	5	0	1	0	2	7
Географска дължина	-	0	1	1	5	3	2

Първата клетка се използва за означаване на координата + или –

(5) *Наличност на вода за основни видове (оценка)*

1: недостатъчно

2: достатъчност

3: краен

(6) *тип хумус*

1: *Mull*

2: *Moder*

3: *Mor*

4: *Antmor*

5: торф

6: друг

7: суров (Roh)

(7) *надморска височина*

1 ≤ 50 m

2 51-100 m

3 101-150 m

4 151-200 m

5 201-250 m

6 251-300 m

7 301-350 m

8 351-400 m

9 401-450 m

10 451-500 m

11 501-550 m

12 551-600 m

13 601-650 m

14 651-700 m

15 701-750 m

16 751-800 m

17 801-850 m

18 851-900 m

19 901-950 m

20 951-1 000 m

- 21 1 001-1 050 m
- 22 1 051-1 100 m
- 23 1 101-1 150 m
- 24 1 151-1 200 m
- 25 1 201-1 250 m
- 26 1 251-1 300 m
- 27 1 301-1 350 m
- 28 1 351-1 400 m
- 29 1 401-1 450 m
- 30 1 451-1 500 m
- 31 1 501-1 550 m
- 32 1 551-1 600 m
- 33 1 601-1 650 m
- 34 1 651-1 700 m
- 35 1 701-1 750 m
- 36 1 751-1 800 m
- 37 1 801-1 850 m
- 38 1 851-1 900 m
- 39 1 901-1 950 m
- 40 1 951-2 000 m
- 41 2 001-2 050 m
- 42 2 051-2 100 m
- 43 2 101-2 150 m
- 44 2 151-2 200 m
- 45 2 201-2 250 m
- 46 2 251-2 300 m
- 47 2 301-2 350 m
- 48 2 351-2 400 m
- 49 2 401-2 450 m
- 50 2 451-2 500 m
- 51 >2 500 m

(8) *Ориентираност*

- 1: N
- 2: NE
- 3: E
- 4: SE
- 5: S
- 6: SW
- 7: W
- 8: NW
- 9: плоскост

(9) *Средна възраст на преобладаващи етажи (години)*

- 1: ≤ 20
- 2: 21-40
- 3: 41-60
- 4: 61-80
- 5: 81-100
- 6: 101-120
- 7: > 120

8: нередовни стендове

(10) *Единица почва*

Fluvisols

- 101 Eutric Fluvisols
- 102 Calcaric Fluvisols
- 103 Dystric Fluvisols
- 104 Mollic Fluvisols
- 105 Umbric Fluvisols
- 106 Thionic Fluvisols
- 107 Salic Fluvisols

Gleysols

- 108 Eutric Gleysols
- 109 Calcic Gleysols
- 110 Dystric Gleysols
- 111 Andic Gleysols
- 112 Mollic Gleysols
- 113 Umbric Gleysols
- 114 Thionic Gleysols
- 115 Gelic Gleysols

Regosols

- 116 Eutric Regosols
- 117 Calcaric Regosols
- 118 Gypsic Regosols
- 119 Dystric Regosols
- 120 Umbric Regosols
- 121 Gelic Regosols

Leptosols

- 122 Eutric Leptosols
- 123 Dystric Leptosols
- 124 Rendzic Leptosols
- 125 Mollic Leptosols
- 126 Umbric Leptosols
- 127 Lithic Leptosols
- 128 Gelic Leptosols

Arenosols

- 129 Haplic Arenosols
- 130 Cambic Arenosols
- 131 Luvic Arenosols
- 132 Ferralic Arenosols
- 133 Albic Arenosols
- 134 Calcaric Arenosols
- 135 Gleyic Arenosols

Andosols

- 136 Haplic Andosols

- 137 Mollic Andosols
- 138 Umbric Andosols
- 139 Vitric Andosols
- 140 Gleyic Andosols
- 141 Gelic Andosols

Vertisols

- 142 Eutric Vertisols
- 143 Dystric Vertisols
- 144 Calcic Vertisols
- 145 Gypsic Vertisols

Cambisols

- 146 Eutric Cambisols
- 147 Dystric Cambisols
- 148 Humic Cambisols
- 149 Calcaric Cambisols
- 150 Chromic Cambisols
- 151 Vertic Cambisols
- 152 Ferralic Cambisols
- 153 Gleyic Cambisols
- 154 Gelic Cambisols

Calcisols

- 155 Haplic Calcisols
- 156 Luvic Calcisols
- 157 Petric Calcisols

Gypsisols

- 158 Haplic Gypsisols
- 159 Calcic Gypsisols
- 160 Luvic Gypsisols
- 161 Petric Gypsisols

Solonetz

- 162 Haplic Solonetz
- 163 Mollic Solonetz
- 164 Calcic Solonetz
- 165 Gypsic Solonetz
- 166 Stagnic Solonetz
- 167 Gleyic Solonetz

Solonchaks

- 168 Haplic Solonchaks
- 169 Mollic Solonchaks
- 170 Calcic Solonchaks
- 171 Gypsic Solonchaks
- 172 Sodic Solonchaks
- 173 Gleyic Solonchaks
- 174 Gelic Solonchaks

Kastanozems

- 175 Haplic Kastanozems
- 176 Luvic Kastanozems
- 177 Calcic Kastanozems
- 178 Gypsic Kastanozems

Chernozems

- 179 Haplic Chernozems
- 180 Calcic Chernozems
- 181 Luvic Chernozems
- 182 Glossic Chernozems
- 183 Gleyic Chernozems

Phaeozems

- 184 Haplic Phaeozems
- 185 Calcaric Phaeozems
- 186 Luvic Phaeozems
- 187 Stagnic Phaeozems
- 188 Gleyic Phaeozems

Greyzems

- 189 Haplic Greyzems
- 190 Gleyic Greyzems

Luvisols

- 191 Haplic Luvisols
- 192 Ferric Luvisols
- 193 Chromic Luvisols
- 194 Calcic Luvisols
- 195 Vertic Luvisols
- 196 Albic Luvisols
- 197 Stagnic Luvisols
- 198 Gleyic Luvisols

Lixisols

- 199 Haplic Lixisols
- 200 Ferric Lixisols
- 201 Plinthic Lixisols
- 202 Albic Lixisols
- 203 Stagnic Lixisols
- 204 Gleyic Lixisols

Planosols

- 205 Eutric Planosols
- 206 Dystric Planosols
- 207 Mollic Planosols
- 208 Umbric Planosols
- 209 Gelic Planosols

Podzoluvisols

- 210 Eutric Podzoluvisols
- 211 Dystric Podzoluvisols
- 212 Stagnic Podzoluvisols

213 Gleyic Podzoluvisols
214 Gelic Podzoluvisols
Podzols
215 Haplic Podzols
216 Cambic Podzols
217 Ferric Podzols
218 Carbic Podzols
219 Gleyic Podzols
220 Gelic Podzols
Acrisols
221 Haplic Acrisols
222 Ferric Acrisols
223 Humic Acrisols
224 Plinthic Acrisols
225 Gleyic Acrisols
Alisols
226 Haplic Alisols
227 Ferric Alisols
228 Humic Alisols
229 Plinthic Alisols
230 Stagnic Alisols
231 Gleyic Alisols
Nitisols
232 Haplic Nitisols
233 Rhodic Nitisols
234 Humic Nitisols
Ferralsols
235 Haplic Ferralsols
236 Xanthic Ferralsols
237 Rhodic Ferralsols
238 Humic Ferralsols
239 Geric Ferralsols
240 Plinthic Ferralsols

Plinthosols
241 Eutric Plinthosols
242 Dystric Plinthosols
243 Humic Plinthosols
244 Albic Plinthosols
Histosols
245 Follic Histosols
246 Terric Histosols
247 Fibric Histosols
248 Thionic Histosols
249 Gelic Histosols
Anthrosols
250 Aric Anthrosols
251 Fimic Anthrosols
252 Cumulic Anthrosols
253 Urbic Anthrosols

(11) *Размер на общото място, големина на подмясто*

Големината на общия участък, или под участък се заявява на 0,0001 ha.

(12) *Брой дървета в общия участък*

Пробата от дърво на двете нива включва всички видове дървета, при условие че дърветата имат минимална височина 60 cm.

(13) *Оценки на добива*

Оценките на добива се състоят от абсолютна и уместна оценка на добив.

Абсолютната оценка ще бъде оценен среден добив през целия жизнен период на стенда. Съответният добив ще посочва дали пълната оценка на добив се счита да е ниска, нормална или висока за стенда. Ще се използват следните кодове:

Код на абсолютен добив	Код на относителен добив
0 = 0,0-2,5 m ³ на хектар на година	1 = нисък
1 = 2,5-7,5 m ³ на хектар на година	2 = нормален
2 = 7,5-12,5 m ³ на хектар на година	3 = висок
3 = 12,5-17,5 m ³ на хектар на година	
4 = 17,5-22,5 m ³ на хектар на година	
5 = >22,5 m ³ на хектар на година	

(14) *Други наблюдения*

Съответна информация относно мястото се заявява тук.

Обща информация на ниво дърво

(15) *Номер на дървото мостра*

Номерът на дървото е номера, който е определен на дървото по време на инсталиране на мястото.

(16) *Видове (Европейска справка за флората)*

Широколистни (* = видове, които се използват за опис на листата)

001: Acer campestre *

002: Acer monspessulanum *

003: Acer opalus

004: Acer platanoides

005: Acer pseudoplatanus *

006: Alnus cordata *

007: Alnus glutinosa *

008: Alnus incana

009: Alnus viridis

010: Betula pendula *

011: Betula pubescens *

012: Buxus sempervirens

013: Carpinus betulus *

014: Carpinus orientalis

015: Castanea sativa (C. vesca) *

016: Corylus avellana *

017: Eucalyptus sp. *

018: *Fagus moesiaca* *
019: *Fagus orientalis*
020: *Fagus sylvatica* *
021: *Fraxinus angustifolia*
spp. *oxycarpa* (*F. oxyphylla*) *
022: *Fraxinus excelsior* *
023: *Fraxinus ornus* *
024: *Ilex aquifolium*
025: *Juglans nigra*
026: *Juglans regia*
027: *Malus domestica*
028: *Olea europaea* *
029: *Ostrya carpinifolia* *
030: *Platanus orientalis*
031: *Populus alba*
032: *Populus canescens*
033: *Populus hybridus* *
034: *Populus nigra* *
035: *Populus tremula* *
036: *Prunus avium* *
037: *Prunus dulcis* (*Amygdalus communis*)
038: *Prunus padus*
039: *Prunus serotina*
040: *Pyrus communis*
041: *Quercus cerris* *
042: *Quercus coccifera* (*Q. calliprinos*) *
043: *Quercus faginea* *
044: *Quercus frainetto* (*Q. conferta*) *
045: *Quercus fruticosa* (*Q. lusitanica*)
046: *Quercus ilex* *
047: *Quercus macrolepis* (*Q. aegilops*)
048: *Quercus petraea* *
049: *Quercus pubescens* *
050: *Quercus pyrenaica* (*Q. toza*) *
051: *Quercus robur* (*Q. pedunculata*) *
052: *Quercus rotundifolia* *
053: *Quercus rubra* *
054: *Quercus suber* *
055: *Quercus trojana*
056: *Robinia pseudoacacia* *
057: *Salix alba*
058: *Salix caprea*
059: *Salix cinerea*
060: *Salix eleagnos*
061: *Salix fragilis*
062: *Salix* sp.
063: *Sorbus aria*
064: *Sorbus aucuparia*
065: *Sorbus domestica*
066: *Sorbus torminalis*

067: *Tamarix africana*
068: *Tilia cordata*
069: *Tilia platyphyllos*
070: *Ulmus glabra* (*U. scabra*, *U. montana*)
071: *Ulmus laevis* (*U. effusa*)
072: *Ulmus minor* (*U. campestris*, *U. carpinifolia*)
073: *Arbutus unedo*
074: *Arbutus andrachne*
075: *Ceratonia siliqua*
076: *Cercis siliquastrum*
077: *Erica arborea*
078: *Erica scoparia*
079: *Erica manipuliflora*
080: *Laurus nobilis*
081: *Myrtus communis*
082: *Phillyrea latifolia*
083: *Phillyrea angustifolia*
084: *Pistacia lentiscus*
085: *Pistacia terebinthus*
086: *Rhamnus oleoides*
087: *Rhamnus alaternus*
099: Other broadleaves

Иглолистни (* = видове, които се използват за опис на листата)

100: *Abies alba* *
101: *Abies borisii-regis* *
102: *Abies cephalonica* *
103: *Abies grandis*
104: *Abies nordmanniana*
105: *Abies pinsapo*
106: *Abies procera*
107: *Cedrus atlantica*
108: *Cedrus deodara*
109: *Cupressus lusitanica*
110: *Cupressus sempervirens*
111: *Juniperus communis*
112: *Juniperus oxycedrus* *
113: *Juniperus phoenicea*
114: *Juniperus sabina*
115: *Juniperus thurifera* *
116: *Larix decidua* *
117: *Larix kaempferi* (*L. leptolepis*)
118: *Picea abies* (*P. excelsa*) *
119: *Picea omorika*
120: *Picea sitchensis* *
121: *Pinus brutia* *
122: *Pinus canariensis*
123: *Pinus cembra*
124: *Pinus contorta* *
125: *Pinus halepensis* *

- 126: Pinus heldreichii
- 127: Pinus leucodermis
- 128: Pinus mugo (P. montana)
- 129: Pinus nigra *
- 130: Pinus pinaster *
- 131: Pinus pinea *
- 132: Pinus radiata (P. insignis) *
- 133: Pinus strobus
- 134: Pinus sylvestris *
- 135: Pinus uncinata *
- 136: Pseudotsuga menziesii *
- 137: Taxus baccata
- 138: Thuya sp.
- 139: Tsuga sp.
- 199: Други иглолистни

Информация по отношение на проучването за състоянието на короната и измерване на нарастването

(17) Обезлистване

Цифра на обезлистване за всяко дърво мостра изразено като процент (в стъпки от 5 %) сравнено с дърво със завършен листак. Използва се реалния процент.

0 = 0%

5 = 1-5 %

10 = 6-10 %

15 = 11-15 %

т.н.

(18) Кодове на обезцветяване

0: без обезцветяване (0-10 %)

1: леко обезцветяване (11-25 %)

2: средно обезцветяване (26-60 %)

3: силно обезцветяване (>60 %)

4: мъртво

(19) Идентифициране на типа щета

Когато е възможно, допълнителна идентификация на типа щета следва да се добави, напр. за насекоми: вид или група (напр. дървесни бръмбари).

(20) Експозиция

1: Без специална експозиция (място, разположено в по-голяма горска площ без или с умерен релеф)

2: ограничена експозиция (места близо до края на гората, на склонове, т.н.)

3: места със силна експозиция (на върхове на планини, т.н.)

(21) Отстранявания и смъртност

код 0: живо дърво и измеримо (ново, отбележете това е различно от липсваща стойност)

01 живо дърво, в текущ и предишен опис (преди празно)

02 ново живо дърво

03 живо дърво (настоящо но не е оценено при предишен опис)

Код 1-: дърво премахнато, изчезнало

- 11 планирано използване (като в СС)
- 12 използване за биотична причина (като в СС)
- 13 използване за абиотична причина (като в СС)
- 14 рязане, неизвестна причина
- 18 неизвестна причина за изчезване (като в СС)

Код 2-: дърво все още живо и стоящо, но няма направени измервания на дървесната корона или измервания на височината следва да не се използват в условия на стенда или растеж.

- 21 наклонено настрана или висящо дърво (като в СС)
- 22 не приложимо, вместо това се използва 24 или 25
- 23 не приложимо
- 24 счупване върха (върховете) на дървото (стрлба)
- 25 дърво, което не е в растеж на височина
- 29 други причини, определи

Код 3-: стоящо мъртво (най-малко 1,3 m на височина)

- 31 дърво с непокътната корона, биотична причина (както в СС)
- 32 дърво с непокътната корона, абиотична причина (както в СС)
- 33 счупване на короната
- 34 счупване на стъблото, под основата на короната и над 1,3 m
- 38 дърво с непокътната корона, неизвестна причина за смъртта (както в СС)

Код 4-: паднало живо или мъртво, (височина под 1,3 m или докосвания на земята от стъблото на дървото или короната на едно място)

- 41 абиотични причини (както в СС)
- 42 биотични причини (както в СС)
- 48 неизвестна причина (както в СС)

Бележки:

- категория 22 е приложима само в тези страни, които не записват дървета с повече от 50 % увреждане на короната

- категория 23 е приложима само в тези страни, които ограничават вземането на проби до категориите на Kraft 1, 2 и 3

(22) Социална категория

- 1 доминиращи (включително свободно стоящи дървета) дървета, чиято корона се извисява над общото ниво на свода
- 2 доминиращи - дървета с корони, образуващи общото ниво на свода
- 3 кодоминиращи - дървета простиращи се в свода и получаващи някаква светлина от по горе но по-кратко от 1 или 2
- 4 доминирани дървета - дървета с корони под общото ниво на свода, получаващи непряка светлина отгоре

(23) Засенчване на короната

1: корона, значително засегната (засенчена или физическо взаимодействие) от една страна

- 2: корона, значително засегната (засенчена или физически взаимодействия) от две страни
- 3: корона, значително засегната (засенчена или физически взаимодействия) от три страни
- 4: корона, значително засегната (засенчена или физическо взаимодействие) от четири страни
- 5: корона, отворена за растеж или без доказателство за ефекти от засенчване
- 6: доминирани дървета

(24) *Видимост*

- 1: цялата корона е видима
- 2: корона само частично видима
- 3: корона само видима с обратно осветяване(напр. в общи черти)
- 4: корона която не е видима

(25) *Диаметър на височината на гърдите (DBH)*

Диаметърът на височината на гърдите (1,30 m) над кората в 0,1 сантиметри. Когато се линия за диаметър, ще е необходима една стойност. Когато се използват дебеломери, максималният и минимален диаметър (над кората) се определя и докладва (диаметър 1 и диаметър 2).

(26) *Кора*

Дебелината на кората при 1,30 m, изразена в сантиметри с една десетична.

(27) *Височина на дървото*

Височината на дървото изразена в метри и закръглена до най-близкия 0,1 метър

(28) *Обем на дървото*

На базата на измерения диаметър/диаметри и височина, обемът на дървото може да се изчисли като се използват местни известни фактори или чрез използването на таблици за обем. Обемът на дървото се изразява в кубични метри (m^3) с три десетични знака.

(29) *Височина до короната*

Височината до короната закръглена до най-близкия 0,1 метър до най-ниския жив клон с изключение на водни филизи.

(30) *Дължина на короната*

Дължината на короната, закръглена до най-близкия 0,1 метър се определя от върха до стеблото до най-ниския жив клон с изключение на водни филизи.

(31) *Ширина на короната*

Средната ширина на короната се определя със средното число от най-малко четири лъчи на короната, умножени по две, и закръглено до най-близкия 0,1 метър.

(32) *Диаметър под кората*

Реалният диаметър под кората се изчислява като диаметъра над кората намален с ширината на кората от двете страни. Диаметърът под кората от преди пет години се изчислява като от реалния диаметър под кората се изважда нарастването от последните пет години на дървото от двете страни. Диаметърът под кората се изразява в 0,1 сантиметра.

(33) *Основна площ на участък*

Реалната основна площ за място се изчислява като общите базови площи на всички дървета в мястото. Базовата площ за място от преди пет години се изчислява на базата на пресметнатия диаметър под кората на дърво отпреди пет години на всички дървета в мястото. Базовата площ за място се изразява в $0,1 \text{ m}^2$.

(34) Обем на място

Реалният обем за място се изчислява като общия обем на всички дървета в мястото. Обемът за място от преди пет години се изчислява на базата на пресметнатия диаметър под кора от преди пет години на всички дървета в мястото. Обем за място се изразява в $0,1 \text{ m}^3$.

(35) Изтъняване

Ако е станало изтъняване в петгодишния период между двете години на определяне на диаметър, базовата площ за място и обема за място, това ще се посочи (Да = 1, Не = 0). В допълнителна част детайлите на това изтъняване ще се опишат възможно най-подробно (включително: метод на изтъняване, точна година на изтъняване, интензивност на изтъняване изразено като брой дървета, базова площ/ha, обем/ha).

Информация по отношение на химическо измерване на листната маса и оценка на изхвърлянето на отпадъци

(36) Код на проба

Кодът на проба за опис на листата се състои от трите вида код (виж обяснителна точка 15) последван (след точка) от кода за листа/игли от текущата година (=0) или в случая на игли от последната година (текуща + 1 игли) използва кода (1), напр. пробата на иглите от последната година на Обикновен смърч (*Picea abies*) (118) е: 118.1

(37) Брой дървета на пробата

Както при някои изпробвания (листа, нарастване) дървета извън нормалния участък (или подмясто) трябва да се използват, трябва да се прилагат специални номера. Номерата на тези дървета ще започват с буква (F = листа, R = анализ на кръга в короната чрез нарастване на стружки, D = анализ на дисковете) последвано с последователен номер (напр. F001). Номерата се докладват.

(38) Обем от 100 листа или 1 000 игли

Обемът е определен за 100 листа или 1 000 игли (сушени в пещ) в грамове.

Информация по отношение на мониторинг на отлагането и метеорологичен мониторинг

(39) Код на уреда за вземане на проби

Следните кодове се използват за уредите за вземане на проби за отлагане.

- 1: цялостно падане
- 2: масивни отлагания
- 3: само влажни отлагания
- 4: изтичане по стъблото
- 5: мъгла
- 6: замразена мъгла (слана)
- 7: концентрация на въздуха
- 9: други

Детайли за използваното оборудване се изнасят в приложение към документа с предходна информация.

(40) Количество на пробите

Общото събрано количество проба(и) се разделя от площта(площи) на вземане от колектора/и и се докладват в милиметри.

(41) Начална и крайна дата на периода на наблюдение

Началната и крайната дата на всеки период за мониторинг се заявява във формите, използвайки същия формат както датата за наблюдение, оценка и анализ.

Периодът на мониторинг се състои от един или повече периоди за измерване. Периодите за измерване в рамките на един период на мониторинг следва да има същата дължина. Минималната дължина на един период за измерване е една седмица, максималната един месец.

Когато е необходимо да се използват различни периоди за измерване през годината (напр. седмично през лятото и месечно през зимата), се определят два отделни периода на мониторинг и резултатите се докладват отделно във формите.

(42) Брой периоди за измерване

Броят на периодите за измерване във всеки период на мониторинг се посочва във формите.

(43) Период за измерване

Броят на периоди за измерване, в който е била събрана пробата, се заявява. Всяка година (на или около 1 януари) нова поредица от периоди за измерване ще стартира. Когато проби от няколко периода за измерване са комбинирани преди анализ, точните детайли на смесването се заявяват в приложението към документа за минала информация. Броят на първия период на измерване се използва, за да посочи периода за анализ (напр. когато пробите от период 9, 10, 11 и 12 са комбинирани в една проба за анализа, тази проба ще получи номера на период 9).

Параметри, които се оценяват в мястото/код на инструмент

Всички инструменти, които са монтирани в или около мястото, са получили участък за наблюдение/код на инструмент. Този код се състои от номера на мястото (до четири знака) и последователен номер за всички инструменти (до 99). Когато инструментите са преместени или добавени, се прилагат нови кодове (например петият инструмент в участък 1234 ще получи код 1234.05).

(44) Разположение

Разположението на инструмента е посочено:

S: инструментът е разположен върху обект и.е. в (буферната зона) на мястото. Това би могло да бъде под свода, над свода или в горската почва

F: инструментът е разположен в (близо до) открито поле в горската площ

W: инструментът е разположен на метеорологическа станция (като цяло извън горската площ)

O: инструментът е разположен някъде другаде.

(45) Променлива величина

Посочване на променливата величина се измерва с инструмента

AT = температура на въздуха

PR = утаяване

RH = относителна влажност

WS = скорост на вятъра

WD = посока на вятъра

SR = слънчева радиация

UR = UVb радиация
TF = цялостно падане
SF = изтичане по ствола
ST = температура на почвата
MP = Потенциал за образуване на матрици в почвата
WC = водно съдържание в почвата
XX = други кодове за допълнителни параметри могат да се използват, но следва да бъдат определени в DAR.

Информация за инструмента

(46) Вертикално положение

Вертикалното положение (височина или дълбочина) на инструментите се посочват в метри с плюс (= височина над земята) или знак минус (дълбочина под земята) използвайки формата на двата знака за плюс/минус и един десетичен знак (+/-99,9).

(47) Код на инструмент

Следните кодове се използват за уредите за събиране на проби и метода за записване на данни:

- 10: ръчно четене и записване на хартия
- 20: механично записване (ръчно четене и записване на хартия)
- 30: директно записване на хартия
- 40: цифрово записване (в положение когато стои само)
- 50: цифрово записване (интегрирани данни за трупи)

Детайли за оборудването се дават в доклада съпровождащ данните (DAR).

(48) интервал на сканиране (само автоматичен инструмент)

Интервалът между две последователни оценки се дава заявен в секунди.

(49) Интервал на съхранение (само автоматични инструменти)

Интервалът между два последователни моменти на съхранение на данни се дава в минути

(50) Утаяване и цялостно падане

Утаяването се дава като дневна сума, използвайки формата до четири цифри и един десетичен знак (9999,9)

(51) Температура (въздух и почва)

Температурата се дава в °C, използвайки формата плюс/минус и две цифри плюс една един десетичен знак(+/-99,9). Дневната средна, дневна минимална и дневна максимална стойност се представят.

(52) Относителна влажност

Относителната влажност се дава като средната дневна, минималната и максималната стойност достигната на ден, използвайки трицифрената форма и един десетичен (999,9).

(53) Скорост на вятъра

Скоростта на вятъра се дава като дневната средна и максималната стойност достигната на ден, използвайки двуцифрената форма и един десетичен знак(99,9).

(54) Посока на вятъра

Посоката на вятъра се дава като преобладаващия вятър на ден. Вятър се разделя в осем раздела от 45°, като се започне от 22,5° нататък (NE (=45°), E (=90°), SE (=135°)... N (=0°). Най-честата посока на вятъра се докладва чрез средната стойност.

(55) Слънчева радиация и UVb радиация

Слънчевата радиация и UVb радиация се дава като дневната средна стойност, използвайки четирицифрен формат и един десетичен знак (9999,9).

(56) *Стичане на стеблото*

Стичането на стеблото се изчислява в mm утаяване и се дава като дневната сума, използвайки формата на до четири цифри и един десетичен знак (9999,9).

(57) *Потенциал за прием в почвата*

Потенциалът за прием в почвата се дава в hPa, като дневната средна, минимална и максимална стойност достигната на ден, използвайки четирицифрената форма и един десетичен знак (9999,9).

(58) *Съдържание на вода в почвата*

Съдържанието на вода в почвата се дава в обем % като дневната средна, минимална и максимална стойност достигната на ден, използвайки двуцифрената форма и един десетичен знак (99,9).

(59) *Завършеност*

Завършеността е индикатор за обхвата на процедурите по сканиране и съхранение и се дава в проценти използвайки формата до три цифри (100 % = завършено).

Информация по отношение на мониторинга на почвения разтвор

(60) *Брой уреди за вземане на проби*

Уредите за вземане на проби на мястото се номерират по постоянен начин (1 - 99)

(61) *Код на изпробвач*

Следните кодове се използват за уредите за вземане на проби на почвения разтвор:

- 1: Напрежение на лизиметър
- 2: Лизиметър с нулево напрежение
- 3: Центрофугиране
- 4: Екстракт на насищане

(62) *Дълбочина при вземането на проба*

Дълбочината при вземането на проба в метри под повърхността (напр. – 0,40)

Информация по отношение на оценката на земната растителност

(63) *Номер на място/проучване*

Всяко време (ден), или положение (вътрешна външна преграда), когато е направена оценка на земната растителност върху дадено място, се дава номер на проучването. Чрез комбиниране на номера на мястото и номера на проучването се създава уникален номер.

(64) *Ограждане*

Тъй като растителността може да бъде много различна в и извън ограждението, е решено че по принцип земната растителност винаги се изследва извън ограждението. Когато се извършва проучване в оградата, това следва да бъде докладвано като отделно проучване и кода на ограждането да е посочен:

- 1 = Да, проучване в рамките на ограждението,
- 2 = Не, проучването беше извън оградената площ.

(65) *Обща изпробвана площ*

Общата изпробвана площ се дава в m² до четири цифри. В доклада съпровождащ данните (или DAR-Q) се дават точните детайли на броя на повторенията, местоположението/ориентацията на местата земна растителност и размерите) на тези места.

(66) *Височина и покриване на слоеве*

Средната височина и пресметнато покриване на общия слой земна растителност, слоя храсти, слоя билки и слоя мъх се представят както следва:

	Височина (в m)	Покривка (в %)
Общ слой земна растителност		(*)
Слой храсти	(*)	(*)
слой билки	(*)	(*)
слой мъх		(*)
(*) = да се представи.		

Средната височина на слоевете се дава в метри и една цифра с два десетична знака (9.99). Пресметнатата покривка се дава като % от общата изпробвана площ.

(67) *Слое*

Определят се следните слоеве.

1 = слой дърво (само дървесинен вкл. пълзящи растения) > 5 m височина

2 = слой храсти (само дървесинен вкл. пълзящи растения) > 0,5 m височина

3 = слой билки (всички не-дървесинни, и дървесинни < 0,5m височина)

4 = слой мъх (т.е. terricolous bryophytes и лишеи).

Млади стръкчета и млади дървета под 0,5 m следва да бъдат част от слоя билки.

(68) *Код на вида*

Код на видовете се прилагат, който се състои от три групи кодове с номер за семейството, рода и видовете, разделени с точки (.). Повечето кодове се състоят от трицифрен номер.

(69) *Покривка на видовете растения*

Страните са свободни в оценката на богатството/покривката от видовете растения. Представянето на тази покривка е в % използвайки три цифри и два десетични знака (999,99). В DAR се определят методите на пълна оценка, както и превръщането в %.

Информация по отношение на щета на озона

(70) *Отбелязването и определението за процент на показателни листа върху клон с приблизително 30 листа*

0 Без щета, няма нараняване на листата.

1 1 %-5 % от листата показват симптоми на озон

2 6 %-50 % от листата показват симптоми на озон

3 51 %-100 % от листата показват симптоми на озон

(71) *Отбелязване и определение на видима озонова щета, както е изразено по съответните години на иглите за събраните клонове от иглолистни видове*

0 няма нараняване

1 1-5 % от повърхността е засегната

2 6- 50 % от повърхност е засегната

3 51 – 100 % от повърхността е засегната.

(72) *Код и определение за класификацията на условията за влага на почвата в рамките на LESS и подместа*

1 мокро или влажно (крайречни зони или влажни зони по течението на реки и потоци, ливада или дъно)

2 Умерено сухо (пасище или ливада и северни или източни склонове)

3 Много сухо (изложени скалисти ръбове)

Информация по отношение на фенологични наблюдения

(73) Кодове на събитията за наблюдавани ефекти и фенологично явление

- 1 Появяване на иглички или разгъване на листо
- 2 Филизи/повторно разлистване
- 3 цъфтеж
- 4 промени на цвета
- 5 падане на листа/игли
- 6 Значителни признаци на вреда по листо или корона (например изядено листо или оголени части на корона)
- 7 Друга щета (чупене, изкоренени дървета).

(74) Поява на събития и явления

- 0 = 0 %
1 = >0 – 33 %
2 = >33 – 66 %
3 = >66 - <100 %
4 = 100 %.

В случай че се наблюдават значителни признаци на щета по листата или короната (събитие с код 6) или друга щета (събитие с код 7), следва да се направи допълнителна оценка съгласно поднаръчника за състояние на короната и неговите насоки за оценка на причината за щета.

(75) Наблюдавана част от короната

- 1 = връх на короната
2 = среда на короната
3 = връх и среда на короната

(76) Фази на цъфтеж

Броят на мъжките цветя, които са в описания етап или вече са преминали този етап, се записва като се използва следната класификация:

- 0 = фазата липсва
1 = фазата съществува (напр. три или повече женски (само с тичинки) съцветия).

(77) Появяване на игли, разгъване на листо, есенно обагряне и падане на листа

Съотношението на игли или листа от видимата част на короната, които са в описания етап или вече са преминали този етап, се записват като се използва следната класификация:

- 0 = 0 %
1 = >0 – 33 %
2 = >33 – 66 %
3 = >66 - <100 %
4 = 100 %.

(78) Окапване на зелени листа

Окапването на зелени листа, предизвикано например от градушка, бури, насекоми или суша следва да се записват като се използва следната класификация (съгласно „записването на биотични и абиотични (вредни) мероприятия”, но на отделно ниво дървета):

- 0 = 0 %
1 = >0 – 33 %
2 = >33 – 66 %
3 = >66 - <100 %
4 = 100.

(79) Щета от слана по игли, листа или цветя

Щета по игли, листа или цветя, причинени от късна слана през пролетта следва да бъде записана като се използва следната класификация:

0 = 0 %

1 = >0 – 33 %

2 = >33 – 66 %

3 = >66 - <100 %

4 = 100

Ако се наблюдават значителни признаци на щета по листо или корона (мероприятие с код б) или друга щета (мероприятие с код 7), тогава следва да бъде направена допълнителна оценка съгласно поднаръчника за състояние на короната и неговите насоки за оценката причините за щета.

Информация по отношение на допълнителна информация за причините за вреди

(80) местоположение в короната

- 1: горна част на короната
- 2: долна част на короната
- 3: кръпки/с клони
- 4: цялата корона

(81) Засегнати части на дърво и местоположение в короната

Засегнатата част		Специфика ция на засегнатата част		Симптом		Спецификаци я на симптом		Положение в короната	
Листа/игли	1	Текуща година	1 1	Частично или напълно изядени/разкъ сани	0 1	Дупки или частично изядени/липс ващи	3 1	Горна корона	1
		По-стари игли	1 2			Резки (засегнати краища на листо/игла)	3 2	Долна корона	2
		Игли на всеки етап от развитието им	1 3			Напълно изядени/липс ващи	3 3	Петна/изсъх нали клонки	3
		Широколист ни (вкл. вечнозелени видове)	1 4			Отнемане на най-горната част на дървото	34	Цялата корона	4
						Листни подкопавани я	35		
						Преждевреме нно окапване	36		
				Обезцветяван е от светло зелено до жълто	0 2	Цялостно	37		
				Обезцветяван	0	Петна, точки	38		

			е от червено до кафяво (вкл. некроза)	3				
			Бронзиране	04	Периферия	39		
			Друг цвят	05	свързване	40		
					Пространство между жилите	41		
					Край, върха	42		
					Частично	43		
					По дължината на жилите	44		
			Микрофилия (малки листа) 06					
			Друга необикновена големина 07					
Листа/игли			Деформации	08	Накъдряне	45		
					Прегънати, изкривени	46		
					Навити	47		
					Извиване на стебло	48		
					Прегъване	49		
					Шикалки	50		
					Повяхване	51		
					Други деформации	52		
			Друг симптом	09				
			Следи от насекоми	10	Покриване с черно на листата	53		
					Гнездо	54		
					Възрастни, ларви, нимфи, какавида, купчини яйца	55		
			Следи от гъби	11	Бяло покритие върху листата	56		
					Мицел	57		
			Други следи	12				
Клони/филизи/пъпки	2	Филизи от текуща	2	1	Изядени/лип сващи	01		Горна част на короната 1

	година							
	Диаметър <2 cm (клончета)	2 2	Счупени	13			Долна част на короната	2
	Диаметър 2-<10 cm	2 3	Мъртви/умиращи	14			Петна	3
	Диаметър >= 10 cm	2 4	Прекратяване на нормалното развитие	15			Цялата корона	4
	Меняща се големина	2 5	Некроза	16				
	Най-горен водещ филиз	2 6	Наранявания (сваляне на кората, пукнатини, т.н.)	17	сваляне на кората	58		
	Пъпки	2 7			пукнатини	59		
					Други наранявания	60		
			Изтичане на смола (иглолистни растения)	18				
			Изтичане на лепкава течност (широколистни)	19				
			Гниене	20				
Клони/филизи и пъпки			Деформации	08	повяхване	51		
					Прегънати, клюмване, извити	61		
					Рани по стеблото или клоните, причинени от гъбички	62		
					тумори	63		
					<i>Witches broom</i>	64		
					Други деформации	52		
			Друг симптом	09				
			Следи от насекоми	10	Дупки от пробиване,	65		

					рязане с трион или от червеи			
					Гнездо	54		
					Бели точки или наслагвания	66		
					Възрастни, ларви, нимфи, какавиди, купчини яйца	55		
				Следи от гъби	11	Мицел	57	
				Други следи	12			
Стъбло/коренова шийка	3	Стъбло на корона	3 1	Наранявания (обелване на кора, пукнатини, т.н.)	17	Обелване на кора	58	
		Ствол	3 2			Пукнатини (пукнатини от скреж, т.н.)	59	
		Корени (над земята) и коренова шийка	3 3			Други наранявания	60	
		Цял ствол	3 4	Изтичане на смола (иглолистно растение)	18			
				Изтичане на лепкава течност (широколистни)	19			
				гниене	20			
				Деформации	08	Рани по стеблото или клоните, причинени от гъбички	62	
						Тумори	63	
						Израстъци по дължината (замръзнали жилки на листа)		
						Други	52	

					деформации			
Стъбло/корено ва шийка		Наведен	21					
		Повален (с корени)	22					
		Счупен (отчупен от вятъра клон)	13					
		Некроза	16					
		Друг симптом	09					
		Следи от насекоми	10	Дупки от пробиване, рязане с трион или от червеи	65			
				Бели точки или наслагвания	66			
				Възрастни, ларви, нимфа, какавида, купчини яйца	55			
		Следи от гъби	11	Мицел	57			
				Жълти до оранжеви въздухоносн и празнини	67			
<p>Мъртво дърво 4</p> <p>Никакви симптоми върху никоя част на дървото 0</p> <p>Без оценка 9</p>								

(82) Основни категории агенти/фактори, причинители

Група агенти	Код
дивеч и паша	100
насекоми	200
Гъби	300
Абиотични агенти	400
Пряко действие на човека	500
Пожар	600
Атмосферни замърсители	700
Други фактори	800
(изследвани но неопределени)	999

(83) Групи агенти

дивеч и паша	100
насекоми	200
Гъби	300
Абиотични агенти	400
Пряко действие на човек	500
Пожар	600
Атмосферни замърсители	700
Други фактори	800
(изследвани, но неопределени)	999

(84) Група агенти - дивеч и паша

Категория	Код	Тип	Код
Еленови (Cervidae)	110	Сърна	111
		Елен	112
		Северен елен	113
		Лос/американски лос (<i>Alces alces</i>)	114
		Други еленови	119
Свине (Suidae)	120	Глиган	121
		Други свине	129
Гризачи (Rodentia)	130	Питомен заек	131
		Див заек	132
		Катерица и други	133
		Полска мишка	134
		Бобър	135
		Други гризачи	139
Птици (Aves)	140	Глухарови	141
		Варанови	142
		Кълвачови	143
		Чинкови	144
		Други видове птици	149
Домашни животни	150	Едър рогат добитък	151
		Кози	152
		Овце	153
		Други домашни животни	159
Други гръбначни	190	Мечка	191
		Други гръбначни животни	199

(85) Група агенти – насекоми

Категория	Код
Причинители на окапване на листата	120
Насекоми, пробиващи дупки в стеблото, клоните или клонките (включително напъпили филизи)	220
Насекоми, пробиващи дупки по пъпките	230
Насекоми пробиващи дупки по плодовете	240

Смучещи насекоми	250
Ровещи насекоми	260
Насекоми, които предизвикват образуването на шикалки	270
Други насекоми	290

(86) Група агенти – гъби

Категория	Код
Гъбички, предизвикващи загуба или появата на ръжда по иглите	301
Ръжди по стеблото и филизите	302
Гъби, причиняващи гангрениясване/разяждане	309
Главня/ръжда	303
Гъбички причиняващи линейно или рани по стеблото или клоните	304
Други гъби	390

(87) Група агенти – абиотични

Категория	Код	Тип	Код	Специфичен фактор	Код		
Химически фактори	410	Хранителни смущения- недостиг на хранителни вещества	411	недостиг на Cu	41101		
				недостиг на Fe	41102		
				недостиг на Mg	41103		
				недостиг на Mn	41104		
				недостиг на K	41105		
				недостиг на N	41106		
				недостиг на B	41107		
				токсичност на Mn	41108		
				Други	41109		
						Морска сол + сърфактанти	412
Физически фактори	420			Лавина	421		
				Суша	422		
				Наводнения/завишено ниво на водата	423		
				Скреж	424	Зимен скреж	42401
						Късна слана	42402
				Градушка	425		
				горещина/слънчев удар	426		
				Светкавица	427		
				кал/свлачище	429		
				Сняг/лед	430		
				Вятър/торнадо	431		
				Щети през зимата /- зимно изсушаване	432		

		Плитка/бедна почва	433		
Друг абиотичен фактор	490				

(88) Група агенти – пряко действие на човека

Категория	Код	Тип	Код
Поставени предмети	510		
Неподходяща техника за засаждане	520		
Конверсия на употребата на земя	530		
Лесовъдни операции или събиране	540	Рязания	541
		Подкастриане	542
		Реколта от смола	543
		Нарязване на ивици на корка	544
		Лесовъдни операции на близки дървета и други лесовъдни операции	545
Механична щета/или щета, причинена от превозно средство	550		
Изграждане на път	560		
Компактност на почвата	570		
Неподходящо използване на химикали	580	Пестициди	546
		Размразяване на сол	547
Друго пряко действие на човек	590		

(89) Група агенти – атмосферни замърсители

Категория	Код
SO ₂	701
H ₂ S	702
O ₃	703
PAN	704
F	705
HF	706

Други	790

(90) Група агенти - други

Категория	Код	Вид/тип	Код
Паразитни/ епифитни /увивни растения	810	Viscum album	81001
		Arceuthobium oxycedri	81002
		Hedera helix	81003
		Lonicera sp	81004
бактерии	820	Bacteria Bacillus vuilemini	82001
		Brenneria quercinea	82002
Вирус	830		
Нематоди	840	Bursaphelenchus xylophilus	84001
Съперничество	850	Липса на светлина	85001
		Физически взаимодействия	85002
		Съперничество като цяло (гъстота)	85003
		Други	85004
Соматични мутации	860		
Други (известна е причина но не са включени в списъка)	890		

(91) Степен

Степента на щетата означава количеството (%) на засегнатата част от дървото поради действие на агент причинител или фактор, напр. % засегнати клони.

Степента на **симптоми, отразяващи окапване на листата** (напр. увреждане на листа от агенти предизвикващи окапване на листата) посочва процента (%) от **площта на листото**, която е изгубена поради действието на засегнатия агент/фактор. Това означава, че степента следва да вземе предвид не само % засегнати листа, но също и „интензивността” на щетата на ниво листо: физиологично това създава разлика за дърво ако 30 % от неговите листа показват само малки дупки или ако 30 % от неговите листа са напълно изядени.

Засегнатата площ на листото се изразява като процент от реалната зеленина/листак по време на наблюдението.

(92) Категории ниво на щета

Категория	код
0 %	0
1 – 10 %	1
11 – 20 %	2
21- 40 %	3
41 – 60 %	4
61 – 80 %	5
81 – 99 %	6

(93) Наименование на причините

Използва се номенклатурата, препоръчана от ICP Forests.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Наръчник за целите на съответствие с член 10 от Регламент (ЕО) 2152/2003

ОБЩИ ДАННИ ЗА ПОЖАР В ГОРАТА – ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

Следните технически спецификации се прилагат във връзка със събирането на общи данни за сърцевината, които се записват и нотифицират за всеки горски пожар, както е посочено в член 9.

Данни се предоставят във формат на файлове ASCII, разделени със запетая (т.е. формат CSV - *Comma Separated Value*). Всеки пожар ще отговаря на едно вписване във файла. Следната информация ще трябва да бъде включена във всеки запис на пожар:

а) Дата и местно време на първи тревога

Съставено от:

a1. Дата на първа тревога: Местната дата (ден, месец, година), на която са информирани официалните служби за защита от пожари за огнището на пожара.

Очакваният формат на данни е (ГГГГММДД), пример: 20030702 (2 юли 2003 г.)

a2. Време на първа тревога: местното време (час, минута), по което са информирани официалните служби за защита от пожари за огнището на пожара

Очакваният формат на данни е (ЧЧММ), с ЧЧ от 00 до 23. Примери: 0915, 1446, 0035.

Датата и времето на първа тревога са свързани със събитие, което ускорява активирането на средствата за борба с огъня. Следователно не е нужно времето, когато пожар, или възможен пожар е докладван на службата за горски пожари, но по-общо времето, когато някоя от организациите за защита от горски пожари първа е алармирана за възможен пожар, или когато тя директно първа го разкрива.

Когато проверка за потвърждение на тревогата се извършва преди активирането на екипите за борба с пожарите, трябва да се докладва *най-първата тревога*.

в) Дата и местно време на първа интервенция

Съставено от:

b1. Дата на първа интервенция: местната дата (ден, месец, година), на която първите единица за борба с пожарите са пристигнали на мястото на горския пожар.

Очакваният формат на данни е (ГГГГММДД), пример: 20030702 (2 юли 2003 г.)

b2. време на първа намеса: местното време (час, минута), по което първите единица за борба с пожарите са пристигнали на мястото на горския пожар.

Очакваният формат на данни е (ЧЧММ), с ЧЧ от 00 до 23. Примери: 0915, 1446, 0035.

Датата и времето на първа намеса съответстват на времето, когато първият екип за борба с пожарите открива фронта на пожара, т.е. момента когато започва първата атака.

в) Дата и местно време на загасяване

Съставено от:

с1. Дата на загасяване на пожара: местната дата (ден, месец, година), на която огънят е напълно загасен, т.е. когато последните единици за борба с пожарите са напуснали мястото на горския пожар.

Изискваният формат на данни е (ГГГГММДД), пример: 20030702 (2 юли 2003 г.)

с2. Време на загасяване на пожара: местното време (час, минута), по което пожарът е напълно угасен, т.р. когато последните единици за борба са напуснали мястото на горския пожар.

Изискваният формат на данни е (ЧЧММ), с ЧЧ от 00 до 23. Примери: 0915, 1446, 0035.

Датата и времето на загасяване съответства на времето, когато фронтът на огъня е напълно потушен. Следователно *това включва* довършителни работи и *не включва* времето за екипите да се върнат до главното управление.

Забележка: Всеки нов ден започва в полунощ (време: 00:00). Следователно, първата тревога е например в 23:30 и първата намеса е в 00:30, тогава тези събития трябва да бъдат докладвани в различни дни (d и $d+1$ съответно).

г) Местоположение на огнището на ниво община

Името и кода на общината ¹⁴, където е докладвано огнището на пожара. То следва номенклатурата на държавата-членка, и пълния списък от имена и кодове на комуни които се използват в държавата-членка, и приети в общата база, за данни за горски пожари ще трябва да се предостави заедно с данните за пожара в отделен файл.

Кодът на по-високата в йерархията териториална единица, към която принадлежи комуната също се записва. Тази териториална единица ще съответства на ниво 3 от Номенклатурата на териториалните единици за статистически цели (NUTS) както е определено в Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ¹⁵. Записаният код NUTS 3 е в съответствие с всеки петцифров код, установен в приложение I към упоменатия регламент.

Новите държави-членки, за които списък на кодове NUTS3 не е предвиден в Регламент (ЕО) № 1059/2003, ще следват стандарта „Номенклатурата на териториалните единици

---

¹⁴ За Белгия „Gemeenten/Communes”, за Дания „Kommuner”, за Германия „Gemeinden”, за Гърция „Demoi/Koinotites/”, за Испания „Municipios”, за Франция „Communes”, за Ирландия „Counties или County boroughs”, за Италия „Comuni”, за Люксембург „Communes”, за Нидерландия „Gemeenten”, за Австрия „Gemeinden”, за Португалия „Freguesias”, за Финландия „Kunnat/Kommuner”, за Швеция „Kommuner” и за Обединеното кралство „Wards”. For Cyprus „Chor”, за Чешката република „Obec”, за Естония „Linn/Vald”, за Унгария „Telep”, за Литва „Savivaldybe”, за Латвия „Pagasts/Pilseta”, за Полша „Gmina”, за Словения „Obcina”, за Словакия „Obce/Ku”.

¹⁵ ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1888/2005 (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 1).

за статистически цели (NUTS)”, създадена от Статистическата служба на Европейските Общности. Докладваните кодове ще бъдат най-последните кодове NUTS 3, както са подържани с информационната система GISCO.

д) Обща площ, повредена от пожар

Общата площ, унищожена от пожара съответства на последния пресметнат размер на пожара, т.е. разширяването на крайната площ изгорена от пожара (въпреки нивото на вредата).

Разширението се измерва в хектари с точност до втория десетичен знак, без да се използва запетая като разделител (т.е. в хектари*100)

Примери: Изгорена площ = 12,05 хектара, се записва като 1205; Изгорена площ = 3,2 хектара, се записва като 320.

В случай на неизгорени площи разположени в изгорения периметър (неизгорели острови), тяхната повърхност следва да се изключи от оценката на размерите на пожара

е) Категоризиране на площта, унищожена от пожар в гори и други залесени площи

Общата изгорена площ трябва да се раздели на:

f(1): гора и друга залесена земна площ

f(2): незалесена площ

„Гора” и „друга залесена земя” са определени съгласно член 3 от Регламента “Forest focus”. “Незалесена площ” съответства на „друга площ”, определена в член 3 от същия регламент. Въпреки това, ако огънят е изгорил също и земеделска или градска земя, тези площи следва да не бъдат включени в общата изгорена площ.

Разширяването се измерва в дроб хектари до втората десетична запетая без да се използва запетая като разделител (т.е. в хектари *100).

ж) Предполагаема причина

Предполагаемата причина за пожара трябва да бъде класифицирана в една от следните четири категории:

1. неизвестна;
2. природна причина;
3. случайна причина или небрежност, което означава, свързана с човешка дейност, но без никакво намерение за причиняване на пожара (напр. злополуки причинени от захранващи кабели, ж.п. линии, дейности, лагерни огънове на открито, т.н.).
4. Преднамерена причина или палеж.

Данните, които се записват в дневника за пожар са номер категория (1 - 4), което е посочено в списъка по-долу.

Дневник за пожар и пример, за данни

Пълен дневник на пожара ще съдържа всичките точки от данни (полета), посочени в таблицата по-долу.

Наименование на полето	Описание	Ref. (*)	Дължина (**)	Пример, за данни на пожар
FIREID	MS идентификатор за пожар			1
DATEAL	Дата за първа тревога	a1	8	20030813
TIMEAL	Време на първа тревога	a2	4	1435
DATEIN	Дата на първа намеса	b1	8	20030813
TIMEIN	Време на първа намеса	b2	4	1520
DATEEX	Дата на потушаване на пожара	c1	8	20030814
TIMEEX	Време на потушаване на пожара	c2	4	0010
NUTS3	NUTS 3 код (Регламент ЕО 1059/2003)	d	5	ITG21
CODECOM	Код на община (MS номенклатура)	d		090047
NAMECOM	Име на община (MS номенклатура)	d		OLBIA
TBA	Общата изгорена площ (Ha*100)	e		2540
FBA	Залесена изгорена площ (Ha*100)	f1		2000
NFBA	Не залесена изгорена площ (Ha*100)	f2		540
CAUSE	Предполагаема причина	g	1	1

(*) Позоваване на параграфи от настоящото приложение.

(**) Дължина на полето (брой знаци) посочена само за полета с определена дължина. Кодът на общината, откато е докладван следвайки номенклатурата MS, би могъл да има различна дължина съгласно страната. Записът за пожар даден в колоната „Пример, за данни за пожар” ще се записва в предадения файл CSV, както следва:
1, 20030813, 1435, 20030813, 1520, 20030814, 0010, ITG21, 090047, OLBIA, 2540, 2000, 540, 1

Важна бележка

Никоя точка не следва да бъде празна в дневника за пожара. Специфичен код следва да бъде изрично определен за всеки тип данни и записвани в случай на липсваща информация. Следователно се определят кодове за липсваща информация за различни типове данни

Предлага се използването на следните кодове за липсващи данни:

Дата (полета DATEAL, DATEIN, DATEEX):	99999999
Час (полета TIMEAL, TIMEIN, TIMEEX):	9999
Местоположение (полета NUTS3, CODECOM, NAMECOM):	XX
Площ (полета TBA, FBA, NFBA):	-999
Причина (поле CAUSE):	9

Празни полета (които не съдържат код, за данни нито код за липсващи данни) ще се считат за грешки и съответстваният регистър за пожара ще трябва да бъде обработен отделно.

Оценка на качеството на данните

Аналитична оценка на данните ще бъде извършена при получаване на данни от държавите-членки, за да се осигури цялостност и логическа последователност на базата данни.

На първи етап отделни полета ще бъдат прегледани, за да се потвърди, че областите данни и правилата за потвърждаване са спазени (виж таблицата по-долу).

Наименование на полето	Области на данни и правила за потвърждаване за отделни полета	Кодове за липсваща информация
FIREID	Не са приети двойни стойности (ID трябва да съществува и да бъде уникален в страната)	Missing data not accepted
DATEAL	Датата трябва да съществува в докладващата година (напр. година = докладваща година; месец обseg: 1.12; дневен обseg: в зависимост от месеца)	99999999
TIMEAL	Обхвати: час (0.23); минути (0.59)	9999
DATEIN	Датата трябва да съществува в докладващата година напр. година = докладваща година; месец обseg: 1.12; дневен обseg: в зависимост от месеца	99999999
TIMEIN	Обхвати: час (0.23); минути (0.59)	9999
DATEEX	Датата трябва да съществува в докладващата година напр. година = докладваща година; месец обseg: 1.12; дневен обseg: в зависимост от месеца)	99999999
TIMEEX	Обхвати: час (0.23); минути (0.59)	9999
NUTS3	Код NUTS3 трябва да съществува в Допълнение I на Регламент ЕО 1059/2003 (или в базата данни GISCO за нова държава-членка)	XX
CODECOM	Кода на общината трябва да отговаря на код от списъка на кодове на общини, представен от държавата-членка	XX
NAMECOM	Кода на общината трябва да отговаря на име от списъка на имена на общини, представен от държавата-членка	XX
TBA	обseg: TBA > 0	-999
FBA	обseg: FBA ≥ 0	-999
NFBA	обseg: NFBA ≥ 0	-999
CAUSE	обseg: CAUSE in (1,2,3,4)	9

Във втори етап ще се проверява логическа консистенция измежду полетата. В тази връзка определен брой правила ще се прилагат към получените данни, така както в следните, неизчерпателни примери:

1. Временната последователност „дата/време на тревога” -> ‘дата /час на намесата -> „дата /затихване във времето следва да се спазва. Тя може да бъде приета само в някои случаи когато „дата/време на тревога” = „дата /час на намеса че първата атака следва незабавно разкриването на огъня (огън разкрит от огнеборски екип), въпреки че тази ситуация не се среща често.

2. Потвърждава се, че „изгоряла залесена площ” + „изгорена незалесена площ” = ‘Обща изгоряла площ’.

3. Общината, посочена в CODECOM и NAMECOM принадлежи към териториалната единица посочена в NUTS 3.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Критерии за оценка, приложими за проучвания и експерименти

Следните седем критерии, изброени в таблицата по-долу, се прилагат от Комисията за целта на оценяването на предложения за проучвания, експерименти и демонстрационни проекти и тестване на базата на пилотна фаза включена в националните програми.

Обхватът от налични точки за всеки въпрос, определящ седемте критерии и отстраняване на резултати за всеки въпрос, са предвидени с таблицата по-долу. Ако едно предложение не достигне минималния резултат за въпрос, то се отстранява от процедурата.

Критерий	Обхват на оценка	Елиминиращ резултат	Точки от оценка
Критерий за присъждане			
1. последователност на проекта	0 - 20	По-малко от 9	
Целите на проекта изцяло ли са обяснени? Целта на проекта отговаря ли на въпросите за мониторинг, предвидени в Регламент (ЕО) № 2152/2003? Разяснени ли са очакваните резултати? Дадено ли е ясно и напълно подробно обяснение за изискваното действие?			
2. Планиране	0 - 10	По-малко от 4	
Планирането реалистично ли е?			
3. Финансова приложимост	0 - 10	По-малко от 4	
Бюджетната оценка реалистична ли е?			
4. продължителност	0 до 20	По-малко от 15	
Може ли предприетото действие и резултатите да имат постоянно въздействие след изпълнението на проекта?			
5. Общо качество на представянето	0 до 10	/	
Проектът, представен ли е по логичен и добре доказан начин? Предложеният документ добре ли е структуриран, ясен и пълен?			
6. Качество на предложението	0 - 20	По-малко от 9	
Оценяване на методология и структура на проекта			
7. Интерес на Общността	0-20	/	
Този проект предлага ли пряко или косвено добавената стойност на ниво Общността?			

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ФОРМУЛЯРИ НА НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ

Обяснителни бележки

Типове дейности:

Тип А: Координация и управление:

Подтип	Мярка	Форма(и)
/	Разходи за координация	2а
/	Общи разходи	2а
/	Пътни разходи	2а
/	Управление на данни и предаване на данни до Комисията както и разходи, за данни	2а
/	Разходи за разработване на средносрочен преглед и последна оценка <i>ex-post</i>	2а

Тип Б: Разходи, свързани с наблюдението на горски екосистеми (член 4, параграф 1, букви а) и б) и член 5, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Подтип	Мерки	Форми
B1	Периодични описи, за да се получи представителна информация за условията на горите	2б
B2	Интензивно и непрекъснат мониторинг	2в
B3	Информационна система за горски пожари и мерки за предотвратяване	2d I + II

Тип В: Проучвания, експерименти, демонстрационни проекти и фази на мястото (член 5, параграф 2, член 6, параграф 2 и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2152/2003)

Подтип	Мярка	Форми
C1	Проучвания за идентифицирането на причините и динамики на горските пожари	3
C2	Проучвания, експерименти, демонстрационни проекти и по-нататъшно развитие на схемата	3
C3	Проучвания, експерименти, демонстрационни проекти за популяризиране на хармонизираното събиране на данни и доставка, да се подобри оценяването на данните както и качество на данните включително курсове по калибриране и ринг тестове	3
C4	Фази на пилотен мониторинг	3

Формуляри

Следните форми се използват за представянето на многонационалните национални програми:

- Кратко описание на програмата (формуляр 1),
- Специфична информация (формуляр 2-3).

Формуляра за описание на програмата съдържа административна информация за компетентния орган и съкратена информация за различните отделни заявления в програмата, заедно с разписание. Формата носи печатана компетентния орган и е навреме подписана от него с дата, с името на подписващия посочен под подписа. **Програмният лист относно резюмето на отделните искания** трябва да бъде придружен от **специфична форма за информация** (съдържаща техническа информация за отделните заявления), която се попълва за всяка отделна заявка за помощ.

За **адаптации** на националната програма напълно ревизираната **формуляр 1** трябва да бъде придружена с информация относно специфичните мерки (**формуляр 3**). Всички форми трябва да носят знак „**Изменени на национална програма № ...**”.

Следните формуляри са налични само като таблици в Ексел (Excel):

- Формуляр 1: ПРОГРАМЕН ЛИСТ Резюме на отделните искания
 Формуляр 2a: Лист за координация и управление
 Формуляр 2b: Лист за системна мрежа
 Формуляр 2c: Лист за интензивен мониторинг
 Формуляр 2d I+II: Лист за Информационна система за горски пожари и мерки за предотвратяване

Лист 3: Лист за дейности С

Дейност (C1/C2/C3/C4)		Индивидуален № на заявление	
--------------------------	--	--------------------------------	--

Изменение на национална програма	№	(Да/Не)	
----------------------------------	---	---------	--

Общи избираеми разходи (*)	Искана помощ

(*) Цената се определя в местна валута или Евро (€) както е определено във формуляр 1.

Име на агенция:	Име на кандидат:
Кратко описание на дейности: <i>(допълнителна информация се представя на отделен лист, където е необходимо)</i>	
Цели:	

Състав:		
Очаквани резултати:		
Лице за контакт:	Пресметната начална дата:	Пресметната крайна дата:
Тел.:		
Факс:		
Адрес на електронна поща:		
Допълнителни забележки:		

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Годишни заявления на плащанията, направени за бенефициентите

Предварителни забележки

Годишни заявления и доклади за напредък се представят в два екземпляра на:

Европейска комисия

Генерална дирекция Околна среда

Отдел В.3

В-1049 Брюксел

- Годишно заявления за разходи (използвай формата в таблица 1)

- Състояние на напредъка на работата (използвай формата в таблица 2)

Таблица 1

**Заявления за разходи за националната програма за
Национална програма 200 _ - 200 _
Фаза: _ Период от 1/ _ _ /200 _ до 1/ _ _ /200 _**

а) Обща отпусната помощ	в) Общо плащания, направени на бенефициентите до края на периода 31.12.20_ _

Таблица 2

**Състояние на напредъка на работата за
Национална програма 200 _ - 200 _
Фаза: _ Период от 1/ _ _ /200 _ до 1/ _ _ /200 _**

Номер на заявление	Заглавие	Изпълнение	Степен на изпълнение	Забележки

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Заявление за предварително финансиране
Национална програма 200 _ - 200 _
Фаза: _ Период от 1/ _ _ /200 _ до 1/ _ _ /200 _

Номер на национална програма:

Размер на искането за предварително финансиране: .....EUR

Банкови подробности:

Име на банката:

Адрес на клон/код:

Телефон/факс, телекс, електронен адрес:

№ на сметка:

Име на сметка:

Съставено на _____

Дата: _____

За компетентния орган

(подпис и печат)

Г-н/Г-жа (с печатни букви):

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

**Удостоверение за плащане на баланса за
Национална програма 200 _- 200 _
Фаза: _ Период от 1/_ _ /200 _ до 1/_ _ /200 _**

Номер на национална програма:

Общи плащания, извършени досега на компетентния орган от името на Комисията: EUR.....

Общи плащания, извършени от Комисията: EUR .....

Искан баланс на сумата: EUR .....

Компетентният орган, отговорен за изпълнението на мерките, приети съгласно Регламент (ЕО) № 2152/2003, удостоверява, че:

1. работата предвидена със схемата е започнала на..... на определеното в схемата място;
2. цялата схема е завършена на .....
3. не е искана подкрепа за действия, които бяха завършили когато Комисията взе решение за националната програма.
4. не е искана подкрепа за действия, подпомогнати чрез друго финансиране на Комисията или включени в национални/регионални програми съгласно Регламент (ЕО) № 257/1999 на Съвета.
5. реалните стойности на избираемите разходи, направени от компетентния орган общо.....;
6. упоменатите по-горе разходи са разбити по тип на мярка както е определено в таблица 3, приложена тук;
7. беше отбелязано в полето, че дейността която се извършва, е както е определена в досието приложено към заявлението за помощ върху което беше основано решението на Комисията;
8. Размерът на данък добавена стойност, който се възстановява, включен в декларирания разход е.....?
9. Подробности за банката

Име на банката:

Адрес на клон/код:

Телефон/факс, телекс, адрес на електронна поща:

№ на сметка:

Титуляр на сметката:

Съставено на _____

Дата: _____

За компетентния орган

(подпис и печат)

Г-н/Г-жа (с печатни букви):

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Таблица 3

**Баланс за приходи и разходи за
Национална програма 200 _ - 200 _
Фаза: _ Период от 1/_ _ /200 _ до 1/ _ _ /200 _**

№ на заявление	Поискан принос от Общността	Принос от компетентния орган	Друго публично финансиране	Друго частно финансиране	Търговски приходи генерирани от националната програма
Общо					

Таблица 4

**Разбивка на разходите за
Национална програма 200 _ - 200 _
Фаза: _ _ Период от 1/_ _ /200 _ до 1/ _ _ /200 _**

(сортирано по под- тип дейност)

№ на заявка	Тип дейност (А, В, С)	Подтип дейност (1, 2, ...)	Разходи	Бележки
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ОЦЕНКИ И ПРЕГЛЕДИ

Инструкции за предварителна оценка *ex-ante*

Упражнението по оценката *ex-ante* взема предвид опита от предишните дейности на мониторинг.. Предварителна оценка също е планирана, за да се вземат потенциални рискови фактори и препятствия за изпълнението на открито. Тя трябва да наблегне върху механизма за технически и финансов мониторинг.

Освен това, упражнението *ex-ante* предоставя допълнителна информация, необходима на Комисията, за да прегледа предложенията и да състави оправдано и прозрачно решение за финансовите приноси. В тази връзка, оценката на работата трябва да улесни конструктивен диалог между отговорните органи за националните програми и експертите, както и Комисията.

Основни елементи, които се засягат при предварителната оценка *ex-ante*

- (1) Кратко описание на елементите на програмата и определяне на цел
- (2) Преглед на националната концепция за мониторинг.
- (3) Приоритети в рамките на националната програма.
- (4) Специфична цел на дейностите и очаквани резултати.
- (5) Интензивност и периодичност на събирането на данни и анализ с кратко обяснение.
- (6) Национални подробности и връзки с други дейности на мониторинг или свързани с гората описи.
- (7) Кратко описание на ситуацията относно въпроси свързани с горски пожари и основни елементи на планове за защита на горите от пожари за засегнатата площ.

Средносрочен преглед/ оценка *ex-post*

Средносрочния преглед и оценката *ex-post* представят напредъка извършен и трябва да наблегнат върху анализа на пропуски и възможности.

	Средносрочен	Оценка <i>ex-post</i>
Част А – Достижения и основни резултати	X	X
Част Б – Оценка на успех и неуспех, както и на ефективността 1. Структура и организация на националната мониторингова програма 2. Свързаност на схемата на Общността с националната схема за мониторинг 3. Оценка на елементите на програмата	X	
Част В – Анализ предимства-недостатъци	X	
Част Г - Препоръки 1. Препоръки по отношение на схемата на Общността 2. Препоръка по отношение на националната схема	X	
Част Д – Заключение	X	X